Lisa

Narva-Jõesuu Linnavolikogu

30.oktoobri 2019. aasta määrusele nr 73

Narva-Jõesuu linna jäätmekava 2019-2025

Narva-Jõesuu 2019

Sisukord

SISSEJUHATUS **3**

1 ÜLDOSA **5**

1.1 NARVA-JÕESUU LINNA ÜLDISELOOMUSTUS 5
1.1.1 Asukoht *5*
1.1.2 Rahvastik *6*
1.1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur *7*
1.1.4 Ettevõtlus *7*
1.1.5 Looduskeskkond *8*
1.2 JÄÄTMEMAJANDUSE ÕIGUSLIKUD ALUSED 9
1.2.1 Euroopa Liidu õigusaktid *9*
1.2.2 Eesti õigusaktid *9*
1.2.3 Narva-Jõesuu linna jäätmekäitlusalased õigusaktid *10*
1.3 JÄÄTMEHOOLDUSE ARENGUDOKUMENDID 10
1.3.1 Eesti keskkonnastrateegia ja keskkonnategevuskava *10*
1.3.2 Riigi jäätmekava 2014-2020 ..... *11*
1.3.3 Narva-Jõesuu linna arengukava 2015-2022 ..... *11*
1.4 JÄÄTMEKAVA RAKENDAMISEGA KAASNEV KESKKONNAMÕJU 11

2 JÄÄTMEKÄITLUSE HETKEOLUKORRA KIRJELDUS **13**

2.1 TEKKIVATE JÄÄTMETE KOGUSED LIIKIDE JA PÄRITOLU KAUPA 13
2.2 OLMEJÄÄTMED 13
2.3 PAKEND 17
2.4 BIOLAGUNEVAD JÄÄTMED 19
2.5 EHITUS- JA LAMMUTUSJÄÄTMED 20
2.6 OHTLIKUD JÄÄTMED 21
2.7 ROMUSÕIDUKID JA VANAREHVID 22
2.8 ELEKTRI- JA ELEKTROONIKASEADMED 23
2.9 REOVEESETE 23
2.10 TERVISHOIU- JA VETERINAARTEENUSTE JÄÄTMED 24
2.11 TÖÖSTUSJÄÄTMED 24
2.12 JÄÄTMETE KOGUMINE JA KÄITLUS 24
2.12.1 Liitumine kogumissüsteemidega *24*
2.12.2 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem *25*
2.12.3 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem *27*
2.12.4 Ehitus-ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem *27*
2.12.5 Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem *27*
2.12.6 Koondandmed eriliigiliste jäätmete kogumissüsteemide osas *27*
2.12.7 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised *29*
2.13 JÄÄTMEMAJANDUSE KORRALDAMINE JA RAHASTAMINE 30
2.13.1 Jäätmemajanduse korraldamine *30*
2.13.2 Korraldatud jäätmevedu *31*
2.13.3 Jäätmehoolduse rahastamine *31*
2.14 ANDMED SULETUD PRÜGILATE NING JÄÄKREOSTUSOBJEKTIDE KOHTA 32

3 EELNEVATE JÄÄTMEKAVADE EESMÄRKIDE TÄITMISE ANALÜÜS **33**

4 PLANEERIMINE **36**

4.1 JÄÄTMETEKKE PROGNOOS 36
4.2 EESMÄRKIDE SEADMINE 36

5 TEGEVUSKAVA **38**

5.1 KOGUMISSÜSTEEMIDE VALIK 38

5.2 KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSE KORRALDATAVA JÄÄTMEVEO ARENDAMINE, SEALHULGAS KORRALDATUD JÄÄTMEVEO PIIRKONNA MÄÄRAMINE 38
5.3 VAJALIKE JÄÄTMEHOOLDUSRAJATISTE KINDLAKSMÄÄRAMINE 38
5.4 JÄÄTMETE LIIGITI KOGUMISE JA SORTIMISE ARENDAMINE KOOS TÄHTAEGADEGA KONKREETSETE JÄÄTMELIIKIDE KAUPA .. 39
5.4.1 Biojäätmed 39
5.4.2 Pakendijäätmed 40
5.4.3 Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed 41
5.4.4 Suurjäätmed 41
5.4.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed 41
5.4.6 Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamine 41
5.4.7 Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa 42
5.5 TEAVITUSKAMPAANIAD 44
5.6 TEGEVUSKAVA JA RAHASTUSALLIKAD 46

KOKKUVÕTE 49

KASUTATUD MATERJALID 50

Sissejuhatus

Narva-Jõesuu linna jäätmekava 2019-2025 (edaspidi jäätmekava) on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb Narva-Jõesuu jäätmehoolduse arendamist. Jäätmekava koostamisel võetakse arvesse peamiselt linna arengukavas ja kehtivas Riigi jäätmekavas sätestatut ning toetutakse jäätmeseaduses sätestatule.

Jäätmekava eesmärk on käsitleda jäätmehoolduse arendamist, sealjuures rõhutada seatud strateegilisi eesmärke, käsitleda nende saavutamiseks vajalikke meetmeid ning nende maksumust. Lisaks antakse ülevaade linna jäätmehoolduse hetkeolukorrast (sealhulgas ülevaade linna haldusterritooriumil tekkivate jäätmete liigi, koguse, päritolu ja käitluse kohta ning hinnang tuleviku jäätmevoogudest ja täiendavate jäätmerajatiste infrastruktuuri loomise vajaduse kohta), käsitletakse jäätmekäitluse alternatiive ning hinnatakse jäätmekäitluse eeldatavat keskkonnamõju.

Narva-Jõesuu jäätmekava vastab jäätmeseaduse § 39 lõikes 3 toodud nõuetele, sisaldades:

1) andmeid kavaga hõlmatud territooriumil tekkivate jäätmete liigi, koguse ja päritolu kohta ning hinnangut jäätmevoogude arengule tulevikus;
2) olemasolevate jäätmete kogumissüsteemide kirjeldust ning ülevaadet suurematest kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatistest;
3) ülevaadet vanaõli, ohtlike jäätmete ja muude jäätmevoogude, mille kohta on Euroopa Liidu tasandil kehtestatud eraldi regulatsioon, käitlemisest;
4) uute kogumissüsteemide, olemasolevate jäätmerajatiste sulgemise, täiendavate jäätmerajatiste infrastruktuuri ja sellega seotud investeeringute vajaduse hinnangut;
5) täiendavaid andmeid jäätmerajatiste infrastruktuuri loomise vajaduse korral tulevaste kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatiste asukoha ning nende võimsuse kohta;
6) üldise jäätmekäitluspoliitika kirjeldust, sealhulgas kavandatavate jäätmekäitlustehnoloogiate ja -meetodite või poliitika ülevaadet nende jäätmete osas, mille käitlemiseks on vaja võtta erimeetmeid;
7) jäätmekäitlusega seotud organisatsiooniliste aspektide ülevaadet, sealhulgas jäätmekäitlusega tegelevate avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute vahelise vastutuse jaotuse kirjeldust;
8) üldsusele või kindlale tarbijarühmale suunatud teadvustamis- ja teavitamiskampaaniate kasutamise ülevaadet;
9) andmeid minevikus saastunud jäätmete kõrvaldamiskohtade ning nende korrastamiseks võetavate meetmete kohta;
10) valdkonna arengukava ja kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava rakendamisest keskkonnale avalduva mõju kirjeldust.

Lisaks käsitleb kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekava jäätmeseaduse § 42 lõikes 2 sätestatut:

1) kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamist tema haldusterritooriumil, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna või piirkondade määramist;
2) jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamist koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa;
3) jäätmehoolduse rahastamist.

Jäätmekava koostamise käigus analüüsiti Narva-Jõesuu linna jäätmemajandust puudutavaid materjale ja Eesti kohta koostatud jäätmealaseid uuringuid. Töö seadusandliku baasi annavad Eestis kehtivad seadusandlikud aktid ning normdokumendid.

Kava käsitleb kõiki jäätmeliike, mis kuuluvad jäätmeseaduse reguleerimisalasse. Jäätmekava ülesehituses ja sisus on järgitud Keskkonnaameti poolt koostatud juhendit „Kohaliku omavalitse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016“.

Käesolev jäätmekava ei saa olla lõplik ja paindumatu tegevuskava, vaid vajaduse korral muudetav strateegia. Muudatusi ning täpsustusi jäätmekavas võivad kaasa tuua lisauuringute või muu informatsiooni laekumisel ilmnevad hinnangute muutused olukorrale või tulevikutrendidele. Samuti võivad muutusi tuua kaasa prognoosimatud või raskesti prognoositavad muutused poliitilistes või majanduslikes sfäärides.

Kava realiseerimine sõltub lisaks Narva-Jõesuus toimuvatele arengutele ka laiemalt üle-Eestilisest jäätmekäitluse alasest ja üldisest majandusarengust. Seetõttu tuleb käesolevat kava vaadelda dünaamilise dokumendina, mida tuleb perioodiliselt üle vaadata ja korrigeerida.

Käesolev jäätmekava on koostatud Narva-Jõesuu linnavalitsuse töötajate ja Adepte Ekspert OÜ konsultantide koostöös.

1 Üldosa

1.1 Narva-Jõesuu linna üldiseloomustus

1.1.1 Asukoht

Ligi 5 000 elanikuga Narva-Jõesuu linn (NJ) asub Kirde-Eestis Ida-Viru maakonnas. Naaberomavalitsused on läänes Sillamäe linn ja Toila vald ning lõunas Alutaguse vald ning idas Narva linnaga Põhjas piirneb linn Soome lahe rannikuga, idas Narva jõe ja Vene Föderatsiooniga. NJ kaugus Tallinnast on u 205 km, Tartust u 175 km ja St Peterburist u 170 km.

Narva-Jõesuu linn moodustus 2017. aastal toimunud haldusreformiga Narva-Jõesuu linna (u 2 900 elanikku) ja Vaivara linna (u 1900 elanikku) ühinemisel. Lisaks liideti omavalitsusega Viivikonna ja Sirgala külad, mis enne kuulusid Kohtla-Järve koosseisu. Linnas on üks linnasisene linn (Narva-Jõesuu), kaks alevikku (Olgina alevik ja Sinimäe alevik) ning 20 küla (Auvere, Hiiemetsa, Hundinurga, Kudruküla, Laagna, Meriküla, Mustanina, Peeterristi, Perjatsi, Pimestiku, Puhkova, Sirgala, Soldina, Sõtke, Tõrvajõe, Udria, Vaivara, Viivikonna, Vodava).

Narva-Jõesuu linna pindala on 404,66 km² ja asustustihedus 11,1 in/km². Kui linnalise ala territoorium on 10,2 km² ja asustustihedus ligi 300 inimest ruutkilomeetril, siis ülejäänud linnas on asustustihedus alla 5 in/ km², suured, metsa-, soo- ja karjäärialad on asustamata.

oonis 1. Narva-Jõesuu linna paiknemine. Alus: Maa-ameti WMS rakendus.

1.1.2 Rahvastik

Ida-Viru maakonna omavalitsusüksusest on Narva-Jõesuu linn nii pindalalt kui ka rahvaarvult üks väiksemaid. Enam kui pool elanikkonnast paikneb administratiivkeskuses Narva-Jõesuu linnas, külades kokku elab vähem kui veerand elanikest. Omavalitsuse (praegustes piirides) rahvaarv on olnud suhteliselt stabiilne. Arvuliselt on enim suurenenud Sinimäe aleviku rahvaarv ning vähenenud Narva-Jõesuu linna rahvaarv.

Tabel 1. Rahvaarvu muutus Narva-Jõesuus viimasel kümnendil. Alus: Statistika Andmebaas[1], 2019 a andmed Narva-Jõesuu Linnavalitsuselt

Aasta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Rahva-arv	4818	4755	4426	4345	4322	4288	4445	4653	4 562	4 734

Maareformi seaduse § 7 lg 4 kohaselt määratakse tiheasustusalad planeeringudokumentides. Ida-Viru maakonnaplaneeringus 2030+ on esitatud tiheasumid Ida-Virumaal, nendest Narva-Jõesuus paikneb ainult Narva-Jõesuu linn. Haldusreformijärgse Narva-Jõesuu üldplaneering on alles

[1] Andmestik:RV0291: Rahvaarv, pindala ja asustustihedus haldusüksuse või asustusüksuse liigi järgi, 1. jaanuar. Kuni 2017 aastani on summeeritud Narva-Jõesuu linna, Vaivara linna ja Kohtla-Järve Viivikonna linnaosa rahvaarvud.

koostamisel, seega tiheasumid täpsustamata. Vaivara valla üldplaneering tiheasustusalasid otseselt ei määratle, kuid käsitleb tiheasustuse piirkondadena Olgina alevikku, Sinimäe alevikku ja Vaivara küla. Samuti on tiheasustusalale iseloomulikke jooni Viivikonna ja Sirgala külades (endine Kohtla-Järve Viivikonna linnaosa), samas elanike arv nendes on praeguseks madal.

1.1.3 Elamumajandus ja infrastruktuur

Linnavalitsuse andmetel on 2019 a augustikuu seisuga Narva-Jõesuus 2397 majapidamist, neist 1147 aiamaja, 1072 elamut ja 178 korter- ja ridaelamut (sh 78 korterelamut, mis on 10 ja enama korteriga[2]). Üle 10 korteriga korterelamud paiknevad Narva-Jõesuu linnas, Olgina ja Sinimäe alevikus ja Soldina, Viivikonna ja Sirgala külades.

Linna territooriumil asuvad veeteenuse osutajad on Narva-Jõesuu linnas AS Narva Vesi ja Olgina ja Sinimäe alevikus ning Vaivara, Soldina ja Kuduruküla külades AS KA Vaiko. Narva-Jõesuu linn on Narva Vesi AS üks aktsionäridest ja AS KA Vaiko ainuomanik. Hajaasustuses kasutatakse põhjavett ja lokaalseid puhastuslahendusi.

Narva-Jõesuu linna kaugküttepiirkonnas on teenusepakkuja AS Adven. Soojuse tootmine toimub maagaasil töötavas täisautomaatses katlamajas. Olgina kui Sinimäe katlamajad ja soojusvõrgud kuuluvad kommunaalettevõttele KA Vaiko AS ja on 2014 aastal sõlmitud lepinguga antud 12 aastaks rendile osaühingule SW Energia. Mõlemas katlamajas kasutatakse põhikütusena maagaasi ning reservkütusena hakkepuitu.

Narva-Jõesuu linna läbivad olulisemad riigiteed on põhimaantee nr. 1 Tallinn – Narva ja tugimaantee nr. 91 Narva - Narva-Jõesuu – Hiiemetsa ning mitmed kõrval- ja tugimaanteed. Kohalike teid, mis kuuluvad linnale või mille osas on linn sõlminud eraomanikega avaliku kasutuse lepingud, on linnas kokku 146 km.

Narva-Jõesuu Linnavalitsus haldab järgmisi linna asutusi: Narva-Jõesuu Kool, Sinimäe Põhikool, Narva-Jõesuu lasteaed, Vaivara Lasteaed, Narva-Jõesuu laste muusika- ja kunstikool, Narva-Jõesuu linnaraamatukogu, Narva-Jõesuu Huvikeskus.

1.1.4 Ettevõtlus

Statistikaameti andmetel oli Narva-Jõesuus statistilisse profiili kuuluvatest ettevõtetest 2018. aasta lõpu seisuga registreeritud 223 ettevõtet. Peamisteks tegevusvaldkondadeks on hulgi- ja jaekaubandus (43 ettevõtet), millele järgneb põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük (24 ettevõtet), töötlev tööstus (21 ettevõtet) ning veondus ja laondus (21 ettevõtet)[3].

Olulist mõju linna tööhõivele omavad Eesti Energia kontserni ettevõtted. Samuti teenuste sektoris linna spaad – Narva-Jõesuu Sanatoorium, Meresuu Spa & Hotel, Noorus Spa Hotel ja Liivarand SPA Hotel. Turismi arendamise eeldusteks on linna looduslik keskkond (liivarannad), traditsioonid ja Peterburi linna lähedus.

Riigiasutused paiknevad maakonnakeskuses Jõhvis ning Narva linnas ja Sillamäel. Päästeameti riiklikud komandod asuvad Narvas, Sillamäel ja Narva-Jõesuu linnasiseses linnas. Linnaelanike teenindab Ida Prefektuuri politseijaoskond Narvas. Eriarstiabi on kättesaadav Narva ja Ida-Viru haiglates. Narva-Jõesuus teenindavad elanike kaks perearsti.

Igapäevaelu olulised erateenused on kättesaadavad Narva ja Sillamäe linnas. Narva-Jõesuu linna territooriumil on: apteek Narva-Jõesuu linnas; sularahaautomaadid Narva-Jõesuu linnas ja Sinimäe alevikus; postkontor Narva-Jõesuu linnas ja Sinimäe alevikus; toidu- ja esmatarbekaupade kauplused suuremates keskustes; erinevad kaubandus-, toitlustus- ja vaba aja asutused Narva-Jõesuu linnas.

---

[2] 10 ja enam korteriga majadest 22 paiknevad Sirgalas ja Viivikonnas, kus reaalne majade täituvus on väga madal

[3] Statistika Andmebaas: ER031: Statistilisse profiili kuuluvad ettevõtted haldusüksuse ja tegevusala (EMTAK 2008) järgi.

Narva-Jõesuus tegutseb kolm keskkonnakompleksloaga ettevõtet - EcoPro AS (Vaivara Ohtlike Jäätmete Käitluskeskus - L.KKL.IV-29520), Enefit Energiatootmine AS (Enefit õlitööstus - KKL/176540) ja Orica Eesti AS (Lõhkeainete tootmine - L.KKL.IV-136083).

Õhusaasteloa alusel tegutsevaid ettevõtted on järgmised:

Loa number	**Käitaja nimi**	**Käitise nimetus**
L.ÕV.IV-186390	Adven Eesti AS	Aia 48a, 29023 Narva-Jõesuu
L.ÕV.IV-152462	Adven Eesti AS	Kesk tn 4, Narva-Jõesuu linn, Ida-Virumaa
L.ÕV/321585	SW ENERGIA OÜ	Aia 1-3,40101 Sinimäe alevik
L.ÕV/321584	SW ENERGIA OÜ	Männiku tn. 1A, Olgina alevik
L.ÕV/320934	Enefit Kaevandused AS	Eesti Energia Kaevandused AS Narva karjäär
L.ÕV/318337	Enefit Kaevandused AS	Logistikaettevõte, Musta jaam

Vee erikasutusload on väljastatud:

Loa number	**Loa omaja**	**Veevärk**
L.VV/325971	Juurvili OÜ	IV0972 Juurvili OÜ, Sinimäe
L.VV/329735	Estvan OÜ	IV1370 Laagna Hotell
L.VV/324719	Narva-Jõesuu Linnavalitsus	IV0072 Sirgala;IV0072 Viivikonna
L.VV/331656	Narva-Jõesuu Sanatoorium AS	IV1104 Narva-Jõesuu Sanatoorium
L.VV/327841	Kirderand OÜ	IV0085 Kirderand sademevesi
L.VV/331126	Termak Real Estate OÜ	IV0151 Termak Real Estate
L.VV/330107	Narva-Jõesuu Linnavalitsus	Narva jõkke sadama teenindamiseks vajaliku slipi rajamine ja ujuvkaide paigaldamine
L.VV/326450	Raissa Pavlova	IV0970 Raissa Pavlova, Sinimäe
L.VV/325204	KA Vaiko AS	IV0974 Auvere;IV0974 Kudruküla;IV0974 Olgina;IV0974 Sinimäe;IV0974 Soldina;IV0974 Vaivara

Linna lõuna- ja edelaosa hõlmavad üleriigilise tähtsusega põlevkivimaardla Estonia ja Sirgala kaeveväljad. Kaeveväljadel paiknevatest karjääridest on suur osa juba ammendunud ja suletud ning põlevkivi kaevandamine on liikumas järk-järgult lõuna suunas Alutaguse valla territooriumile. Lisaks kaevandatakse Kirikuküla karjääris liiva.

1.1.5 Looduskeskkond

Narva-Jõesuu linn ulatub Soome lahe rannikumadalikult põhjas Alutaguse madalikule lõunas. Linna idaküljel voolab Eesti veerohkeim Narva jõgi. Pinnamood on valdavalt tasane, maastikke ilmestavad peamiselt metsad, lõunapool kaevandus- ja tootmistegevuse tagajärjed ning põhjas Soome lahe rannik: rand ja rannamännikud.

60% (u 24 tuhat ha) maakatastrisse kantud kõlvikutest on metsamaa, haritavat maad on 8% (u 3,3 tuhat ha), looduslik rohumaa moodustab 6%, õuemaa 4% ja muu maa 16% linna pindalast. Maa sihtotstarbe järgi on ligi 80% maatulundusmaa ja võrreldes Eesti keskmisega on oluliselt kõrgem mäetööstusmaa (4,7%) ja riigikaitsemaa (1,2%) osakaal. Ligi kolmandik linnaloodus- ja elukeskkonnast on otseselt või kaudselt mõjutatud põlevkivi kaevandamisest ja töötlemisest.

Looduslikud järved linna territooriumil puuduvad, pais- ja tehisjärvi jääb terviklikult või osaliselt linn territooriumile 8. Linna idaküljel Narva jõel Eesti suurim paisjärv Narva veehoidla. Vooluveekogudest on suurem osa väikesed ojad ja põlevkivikaevandamise käigus rajatud kraavid. Linna läbivad viis loodusliku jõge on kõik lühikesed, pikim neist Mustajõgi (32km). Linna idapiir kulgeb mööda Narva jõge.

Linna territooriumile jääb kas täielikult või osaliselt 1 looduskaitseala (Auga) ja hoiuala, 4 maastikukaitseala, ligi 190 kaitsealuse liigi leiukohta ja mõned kaitsealused üksikobjektid. Kaitsealuse maa osakaal linna kogupindalast võrreldes Eesti (4,4%) ja Ida-Viru maakonnaga (2,6%) on marginaalne (0,2%, 69 ha).

1.2 Jäätmemajanduse õiguslikud alused

Narva-Jõesuu linna jäätmekava tugineb mitmetele rahvusvahelistele, riiklikele ja omavalitsuse tasandi dokumentidele, mistõttu on jäätmekava koostamisel analüüsitud nii kohalikke kui ka riiklikke ja rahvusvahelisi õigusakte, planeeringuid, arengukavasid.

1.2.1 Euroopa Liidu õigusaktid

Euroopa Liidu keskkonnapoliitika koosneb mitmesajast seadusandlikust aktist, jäätmehoolduse seisukohalt on olulisemad järgmised raamküsimusi käsitlevad õigusaktid:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ (jäätmete raamdirektiiv), millega kehtestatakse õiguslik raamistik jäätmete käitlemiseks ühenduses.
2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1013/2006 (jäätmeveo määrus), millega kehtestatakse menetlused ja kontrollimeetmed jäätmesaadetistele olenevalt nende päritolust, sihtkohast ja marsruudist, veetavate jäätmete liigist ja käitlusviisist sihtkohas;
3) Euroopa Komisjoni otsus 2014/955/EL, millega kehtestatakse jäätmenimistu.

Jäätmekäitlust käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

1) Nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ (prügiladirektiiv), millega sätestatakse tehnilised nõuded prügilatele ja erinõuded prügi vastuvõtmisele prügilates ning kehtestatakse prügilate kategooriad ladestatavate jäätmete tüübi alusel;
2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/59/EÜ, millega sätestatakse nõuded laevaheitmete ja lastijäätmete vastuvõtmisele sadamates;
3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta, millega sätestatakse nõuded õhku, vette või pinnasesse juhitava heite vältimiseks ja piiramiseks ning jäätmete tekke vältimiseks suurtes tööstuskäitistes.

Jäätmevooge käsitlevad Euroopa Liidu tasandil järgmised õigusaktid:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/62/EÜ (pakendidirektiiv), millega sätestatakse nõuded pakendijäätmete vältimise, taaskasutamise ja ringlussevõtu ning pakendite korduskasutamise kohta;
2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid;
3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta;
4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta;
5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus number 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist;
6) Nõukogu direktiiv 96/59/EÜ polüklooritud bifenüülide ja polüklooritud terfenüülide (PCB/PCT) kõrvaldamise kohta;
7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta;
8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist;
9) Nõukogu direktiiv 87/217/EMÜ asbestist põhjustatud keskkonnareostuse vältimise ja vähendamise kohta.
10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/21/EÜ kaevandustööstuse jäätmete käitlemise kohta;
11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus 1257/2013 laevade ringlussevõtu kohta.

1.2.2 Eesti õigusaktid

Peamiseks õigusaktiks, mis reguleerib Eesti Vabariigis jäätmemajandusega seonduvat, on **jäätmeseadus**, milles on püstitatud üleriigilised jäätmehoolduse arendamise eesmärgid ja põhimõtted. Jäätmeseadusega määratud eesmärkide saavutamiseks ja jäätmemajanduse planeerimiseks koostatakse riigi ning kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavad. Vastavalt

jäätmeseadusele on jäätmekäitluse planeerimine ja suunamine oma haldusterritooriumil omavalitsuste ülesanne.

Lisaks jäätmeseadusele reguleerib jäätmete käitlemist **pakendiseadus.** Pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteem peab olema kohaliku omavalitsuse tasandil korraldatud selliselt, et saavutatakse pakendiseaduses toodud pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse eesmärgid ja kehtestatud sihtarvud. Pakendiseadus sätestab pakendile ja pakendi kasutamisele esitatavad üldnõuded, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest.

Jäätmekäitluse järelevalve toimimist reguleerib **keskkonnajärelevalve seadus**, mis kehtestab riiklikku keskkonnajärelevalvet teostavate ja juhtivate ning riiklikule järelevalvele allutatud isikute õigused ja kohustused. Keskkonnajärelevalve seaduse järgselt on kohalik omavalitsusorgan või asutus üks keskkonnajärelevalve teostajatest.

1.2.3 Narva-Jõesuu jäätmekäitlusalased õigusaktid

Kohaliku omavalitsuse erinevate õigusaktidega täpsustatakse jäätmehoolduse arendamise erinevaid aspekte.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seadusest § 14^1 (4^1) tulenevalt on ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste õigusaktid kehtivad kuni haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktide kehtestamiseni selle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil, kus need valdade ja linnade ühinemiseni kehtisid. Narva-Jõesuu jäätmekava koostamise perioodil ei olnud linna ühtne jäätmehoolduseeskiri veel koostatud ja linna territooriumil kehtivad:

1) Narva-Jõesuu linna jäätmehoolduseeskiri, vastu võetud 27.04.2005 nr 64.
2) Vaivara linna jäätmehoolduseeskiri, vastu võetud 25.10.2007 nr 45
3) Kohtla-Järve jäätmehoolduseeskiri, vastu võetud 07.05.2008 nr 141 (Viivikonna ja Sirgala külades).

Kõik nimetatud jäätmehoolduseeskirjad on oma ülesehituselt erinevad, sisaldavad erinevaid nõudeid ning on ka mitmete nõuete osas vananenud. Seega vajalik on territooriumile uue ühtse jäätmehoolduseeskirja koostamine.

1.3 Jäätmehoolduse arengudokumendid

1.3.1 Eesti keskkonnastrateegia ja keskkonnategevuskava

Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030 on riigi keskkonnalase tegevuse kavandamise ja rahvusvahelise koostöö arendamise aluseks, mille eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele.

Jäätmete osas on strateegias püstitatud eesmärk, et aastal 2030 peab olema tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt peab olema vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust.

Jäätmete ladestamise vähendamiseks, on esmaselt oluline vähendada märkimisväärselt jäätmeteket, kasutades sealjuures tõhusamalt loodusvarasid ja muid ressursse. Selleks on oluline katkestada seosed ühelt poolt jäätmetekke ja loodusvarade kasutamise ning teiselt poolt majanduskasvu vahel, see tähendab et majanduskasv ei tohi põhjustada loodusvarade kasutamise ja jäätmekoguste ning negatiivse keskkonnamõju suurenemist. Teiseks on oluline suurendada jäätmete sortimist, taaskasutamist, sealhulgas ringlussevõttu, et vähendada kõrvaldatavate jäätmete kogust miinimumini. Oluline on ka vähendada jäätmete ohtlikkust ning ohtlike ainete sisaldust jäätmetes, mis ühtlasi väldib jäätmete käitlemisel õhku, vette ja pinnasesse sattuvate heitkoguste suurenemist.

Strateegia alusel töötatakse välja konkreetsemad tegevused ja fikseeritakse need perioodiliselt koostatavas Eesti Keskkonnategevuskavas.

1.3.2 Riigi jäätmekava 2014-2020

Kohalike omavalitsuste jäätmekavade koostamise aluseks on Riigi jäätmekava.

Riigi jäätmekava 2014-2020 on heaks kiidetud Vabariigi Valitsuse 13. juuni 2014 aasta korraldusega number 256.

Riigi jäätmekava 2014-2020 peaeesmärk on jäätmekäitluse hierarhiat järgiv säästev jäätmehooldus.

Jäätmekava strateegilised eesmärgid on püstitatud jäätmekäitluse hierarhiat silmas pidades. Iga strateegilise eesmärgi elluviimiseks vajalik tegevus on koondatud kolmeks meetmeks, kusjuures jäätmekavas on esitatud vaid meetme kirjeldus ning mõõdikud meetme elluviimise hindamiseks. Tegevus, selle tähtajad ning teostajad esitatakse jäätmekava juurde kuuluvas dokumendis „Riigi jäätmekava 2014–2020 rakenduskava“.

Esimeseks strateegiliseks eesmärgiks on vältida ja vähendada jäätmeteket, sealhulgas vähendada jäätmete ohtlikkust. Olmejäätmete tekke kasvuprotsent peab jääma alla ½ sisemajanduse koguprodukti (edaspidi SKP) kasvuprotsendist ja pakendijäätmete tekke kasvuprotsent alla 2/3 SKP kasvuprotsendist.

Teiseks strateegiliseks eesmärgiks on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel. Ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist peab 2020. aastaks olema:

1) olmejäätmetel 50 %;
2) pakendijäätmetel 60 %;
3) biolagunevatel jäätmetel 13 %;
4) ehitus-lammutusjäätmetel 70 %.

Lisaks peab elektroonikaromude kogumise osakaal olema jäätmete kogumassist 65 % ja kantavate patarei-ja akujäätmete kogumise osakaal jäätmete kogumassist 45 %.

Kolmandaks strateegiliseks eesmärgiks on vähendada jäätmetest tulenevat keskkonnariski, tõhustades muuhulgas seiret ning järelevalvet. Eesmärgiks on, et aastaks 2016 oleksid kõik suletud prügilad korrastatud.

Riigi jäätmekava 2014-2020 juurde on koostatud ka dokument „Riigi jäätmekava 2014-2020 rakenduskava“.

1.3.3 Narva-Jõesuu arengukava kuni 2025

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37 kohaselt peab igal omavalitsusüksusel olema arengukava, milles määratletakse lühi- ja pikaajalise arengu eesmärgid ning nende saavutamiseks kavandatavad tegevused.

Narva-Jõesuu arengukava seab eesmärgiks jäätmekäitluse ja prügikogumise korrastamise. Narva-Jõesuu probleemina tuuakse välja metsaaluste prügitamist nii oma elanike kui eriti just Peterburi suvitajate poolt, kes ei ole Eesti reeglitest teadlikud. Omaette teemana on tõstatatud lemmikloomade kalmistu vajadus.

Tegevustena näeb arengukava ette:

1) Elanike ja külaliste koolitamine kampaaniatega.
2) Lemmikloomade kalmistu rajamine.
3) Koerte jalutusplats, urnid.
4) Jäätmekava koostamine.
5) Jäätmete kogumispunkti-jaama rajamine.
6) Kompostväljaku rajamine.

Samuti toob arengukava välja olulise probleemina nn tondilosside olemasolu. Nähakse ette lagunevate ja kasutusest väljas olevate hoonete kaardistamist, lammutamist või kordategemist. Probleem on eriti terav Sirgala ja Viivikonna piirkondades.

1.4 Jäätmekava rakendamisega kaasnev keskkonnamõju

Jäätmeseaduse kohaselt on jäätmehoolduse arendamine oma haldusterritooriumil kohaliku omavalitsuse üks ülesannetest. Jäätmekavas püstitatud eesmärkide realiseerimine on kindlasti positiivse mõjuga ümbritsevale keskkonnale, kuna kavas loetletud tegevused aitavad korrastada jäätmekäitlust, suurendada jäätmete sortimist ja taaskasutust, vähendada prügilasse ladestatavate jäätmete koguseid, seega ka ohtlike jäätmete sattumist keskkonda.

Järelevalve tõhustamise, korraldatud jäätmeveo toimimise ja sihipärase teavitustööga on võimalik vähendada prügi omavoliliste mahapaneku kohtade tekkimist ja muud seadusevastast jäätmete kõrvaldamist, nagu näiteks jäätmete põletamist, samuti matmist.

Vältimaks negatiivset keskkonnamõju on tähtis pakkuda elanikele liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks mugavamaid võimalusi kogumispunktide laiendamise näol. Samuti tuleb leida võimalus jäätmejaama rajamiseks, kas linna territooriumile või koostöölepingud sõlmida teistes omavalitsustes paiknevate jäätmejaamade kasutamiseks. See suurendab jäätmete liigiti kogumist ja vähendab ladestatavate jäätmete hulka, sealhulgas koormust keskkonnale.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 33 lõige 1 kohaselt on keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustuslik kui planeerimisdokument koostatakse selle alusel kavandatakse KeHJS seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust või kavandatav tegevus on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga, lähtudes KeHJS seaduse § 6 lõigetes 2–4 sätestatust. Jäätmekavaga ei kavandata keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõikes 1 nimetatud tegevust. Jäätmekavaga ei kavandata eeldatavalt tegevusi, mis võiksid avaldada olulist mõju või põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi, seada ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit või vara. Kavandatavate tegevustega ei kaasne mõjusid Natura 2000 võrgustiku alale või mõnele muule kaitstavale loodusobjektile. Jäätmekavas kavandatavate tegevuste (näiteks võimalik jäätmejaama rajamine) keskkonnamõju olulisus selgitatakse tegevuste edasisel kavandamisel ning kui tuvastatakse olulise keskkonnamõju esinemise võimalus, viiakse läbi keskkonnamõju strateegilised hindamised või keskkonnamõju hindamised vastavate detailplaneeringute või projektide tasandil.

2 Jäätmekäitluse hetkeolukorra kirjeldus

2.1 Tekkivate jäätmete kogused liikide ja päritolu kaupa

Käesolevas jäätmekavas on olemasoleva olukorra kirjeldamisel kasutatud Narva-Jõesuu linnavalitsuse käsutuses olevat informatsiooni ja riikliku jäätmestatistika ning -aruannete andmeid. Riiklik jäätmestatistika andmebaas JATS koondab kokku tekitatud, kogutud ning käideldud jäätmekogused jäätmekäitlejate esitatud jäätmearuannete põhjal. Antud andmestik võimaldab anda ülevaadet, kui suur osa tekkivatest jäätmetest taaskasutatakse või kõrvaldatakse. Statistikat kogutakse jäätmeliikide kaupa omavalitsuse täpsusega ning võimalik on eraldi käsitleda tekkivaid jäätmekoguseid ettevõtetes ja majapidamistest. **Kuna praegune Narva-Jõesuu linn on moodustatud Vaivara linna ja Narva-Jõesuu linna ühinemisel, siis on enne haldusreformi esinenud jäätmekogused kahe omavalituse osas liidetud. Jäätmestatistika ei kajasta jäätmete teket asumite lõikes, seega ei ole järgnevas ülevaates esitatud Viivikonna ja Sirgala piirkonna jäätmeandmeid, kuna vastav info puudub.**

Jäätmestatistika võimaldab mõningaid andmeid ka jäätmete käitluse kohta, kuid kahjuks ei peegelda need täielikult tegelikku jäätmemajanduse olukorda omavalitusüksustes. Peamiseks põhjuseks on, et jäätmekäitlejatel ei ole kohustust pidada eraldi arvestust selle kohta, millise omavalitsuse jäätmeid, millises koguses ja kuidas nad taaskasutavad. Taaskasutus jäätmeliikide lõikes kajastub jäätmekäitlejate jäätmevoogudes summaarselt, mitte üksikute omavalitsuste kaupa.

Jäätmearuandluse alusel on Narva-Jõesuu linna jäätmeteke koguseliselt väga suur. Jäätmetekke põhjustaja on 99 % ulatuses põlevkivitööstus.

Majapidamiste jäätmeteke on olnud võrdlemisi stabiilne, v.a 2015 aasta, mil jäätmekogus oli mõnevõrra väiksem.

Tabel 2. Jäätmete teke ja käitlemine (kõik jäätmeliigid) Narva-Jõesuu linnas aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

	Maja-pidamised	Ettevõtted	Transport sisse	Taas-kasutatud	Kõrvaldatud	Ladestatud prügilasse	Transport välja
2014	1109	7800713	235	1229058	0	6560664	12476
2015	753	6965734	204	1413697	0	5533669	19274
2016	1265	7164847	7586	1037433	81	6123073	8733
2017	1137	7604366	7275	941794	1126	6652261	12459
2018	1118	7324128	9504	854830	1321	6463770	12024

2.2 Olmejäätmed

Olmejäätmed (jaotisekoodiga 20) on kodumajapidamiste jäätmed ja samalaadsed kaubandus-, tööstus- ja ametiasutusjäätmed, sealhulgas liigiti kogutud jäätmed. Olmejäätmetes võib sisalduda nii tava- kui ka ohtlikke jäätmeid. Olmejäätmed ei ole koostiselt ühtsed. Jäätmete koostise määravad paljud tegurid, nagu tarbimisharjumused, kohapealne sorteerimismäär, aastaaeg, elamutüüp, elanike sorteerimisteadlikkus ja nii edasi.

Riigi jäätmekavas 2014-2020 alusel on olmejäätmete tekkel otsene seos majandusolukorra ja üldise tarbimise tasemega – mida paremini läheb riigi majandusel ning seeläbi inimestel, seda enam tarbitakse erinevaid tooteid ja teenuseid. Suurema tarbimisega kaasneb ka suurem jäätmeteke. Seetõttu on jäätmetekke vähendamise aluseks elanikkonna teadlikkus, tarbimisharjumised ning olukord, kus inimestele on jäätmete sortimine ja ära andmine võimalikult mugavaks tehtud.

Jäätmeseaduse § 66 lg 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo.

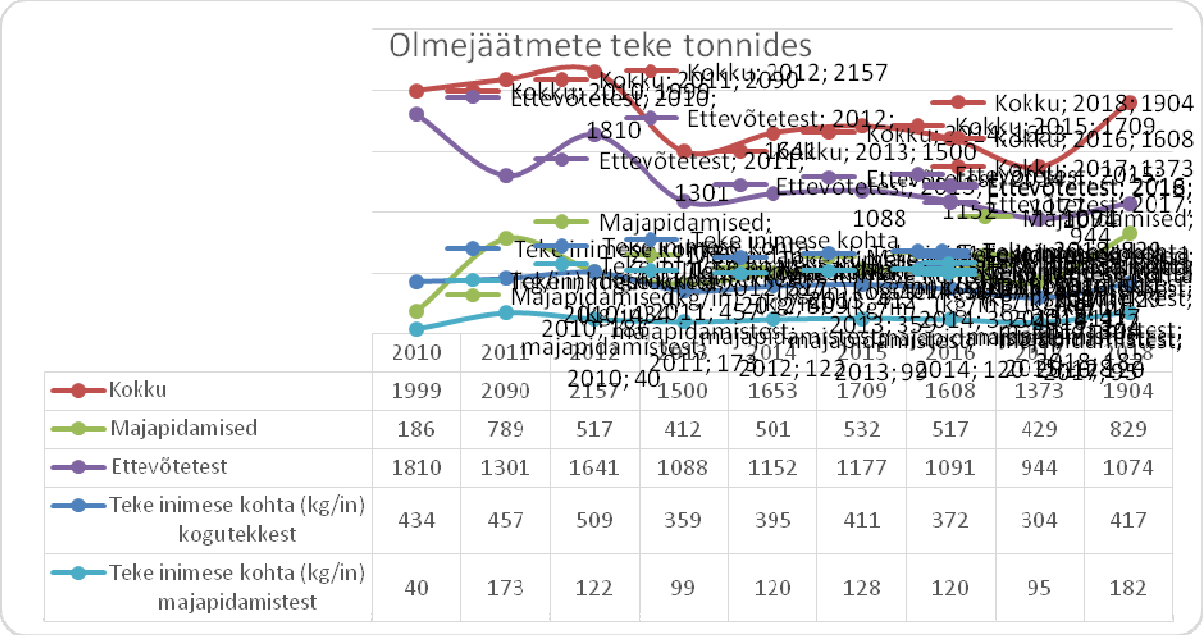

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kokku	1999	2090	2157	1500	1653	1709	1608	1373	1904
Majapidamised	186	789	517	412	501	532	517	429	829
Ettevõtetest	1810	1301	1641	1088	1152	1177	1091	944	1074
Teke inimese kohta (kg/in) kogutekkest	434	457	509	359	395	411	372	304	417
Teke inimese kohta (kg/in) majapidamistest	40	173	122	99	120	128	120	95	182

Joonis 1. Olmejäätmete koguteke Narva-Jõesuu linnas aastatel 2010-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Jäätmearuandluse põhjal on Narva-Jõesuu linnas tekkinud olmejäätmete kogus olnud ettevõtete ja majapidamiste jaotuses võrdlemisi stabiilne perioodil 2013-2017. Aastal 2018 on esinenud olmejäätmete koguse tõus. Olmejäätmete koguteke omavalitsuses on jäätmearuandluse põhjal olnud suurusjärgus 1275-2024 tonni.

Riigi jäätmekava alusel tekkis 2011 a Eestis elaniku kohta keskmiselt 239 kilogrammi olmejäätmeid aastas. Narva-Jõesuu linnas kogutud olmejäätmete kogused ühe elaniku kohta on jäätmete kogutekke kohta arvutatuna suuremad kui Eesti keskmine.

Tabel 3. Olmejäätmete teke (sealhulgas kogutud) Narva-Jõesuu linnas aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Kood	Jäätmeliik	2014		2015		2016		2017		2018	
		M[4]	E	M	E	M	E	M	E	M	E
20 01 01	Paber ja kartong	0.6	22.5	20.8	48.5	0.9	29.0	0.5	30.3	0.4	20.5
20 01 02	Klaas		0.2								
20 01 08	Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed		0.4		0.4		0.1				0.1
20 01 10	Rõivad										34.5
20 01 19*	Pestitsiidid								0.1		
20 01 21*	Luminestsentslambid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed		1.4		0.1		1.3		1.2		1.2
20 01 23*	Klorofluorosüsivesinikke sisaldavad		0.3		0.1				0.5		0.1

[4] M-majapidamised, E-ettevõtted.

	kasutuselt kõrvaldatud seadmed										
20 01 25	Toiduõli ja -rasv						8.1				
20 01 27*	Ohtlikke aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid ja vaigud						0.5		0.8		0.2
20 01 33*	Koodinumbritega 16 06 01*, 16 06 02* ja 16 06 03* nimetatud patareid ja akud ning sortimata patarei- ja akukogumid, mille hulgas on selliseid patareisid või akusid		0.6		0.3		0.3		0.2		0.4
20 01 35*	Ohtlikke osi sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21* ja 20 01 23*						0.3				3.1
20 01 36	Kasutuselt kõrvaldatud elektri- ja elektroonikaseadmed, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 20 01 21*, 20 01 23* ja 20 01 35*	0.1	2.3		1.2		3.8		2.3		11.5
20 01 38	Puit, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 20 01 37*		90.6		20.9		44.7		43.9		53.2
20 01 40	Metallid	31.5	6.2	55.2		0.2		0.2		0.1	
20 02 01	Biolagunevad jäätmed		5.8								
20 02 03	Muud jäätmed, mis ei ole biolagunevad		351.3		12.5		29.8		76.4		7.6
20 03 01	Prügi (segaolmejäätmed)	469.0	544.9	460.3	877.4	483.3	865.8	428.7	661.7	822.8	850.3
20 03 07	Suurjäätmed		1.2		6.2	4.4	13.6		19.5	3.2	57.8
20 03 99	Nimistus mujal nimetamata		21.2		29.4		47.4		8.4	3.0	34.0

	olmejäätmed										

Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal (arvestades olmejäätmete hulka ka pakendijäätmed) on 2018. aastal olnud 22.7 %[5]. Tegu on võrdlemisi madala näitajaga. Samas võib eeldada, et **reaalselt ei kajastu osaliselt elanike poolt liigiti kogutud jäätmed Narva-Jõesuu linna jäätmestatistikas. Seoses linna paiknemisega on tõenäoline, et elanikud kasutavad jäätmete üleandmiseks ka Narva linnas paiknevat jäätmejaama ja Sillamäe kogumispunkti.** Jäätmejaamad ei registreeri sinna jäätmeid viivate inimeste aadressi ja seega deklareeritakse riiklikus jäätmestatistikas tõenäoliselt osa jäätmetekkest teiste omavalitsuste arvestusse.

Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2018 aasta andmete alusel on esitatud järgnevas tabelis. Enamiku liigiti kogutud jäätmetest moodustavad pakendijäätmed ning neile järgneb puit, tekstiil ning paberijäätmed. Tekstiilijäätmete suur kogus 2018. a. ei tulene siiski elanike vastavast sorteerimisharjumusest, vaid selle moodustavad ettevõtte tootmisjäägid.

Olmejäätmete omavalitsuse sisene taaskasutamine on alla 1 % olmejäätmete tekkest. Olmejäätmete edasise taaskasutamise osakaalu kohta andmed puuduvad, sest need liiguvad omavalitsusest välja.

Tabel 4. Liigiti kogutud jäätmete osakaal nende arvutuslikust kogutekkest 2018. aastal.

Jäätmeliik	Liigiti kogutud 2018. aastal tonnides	Liigiti kogutud jäätmete osakaal %	Arvestuslik % segaolme-jäätmetes[6]	Arvutuslik kogus segaolme-jäätmete hulgas, tonnides	Koguteke (teoreetiliselt olmejäätmete hulgas + liigiti kogutud), tonnides
Plast	0.0	0.34	17.1	286.09	286.09
Tekstiil ja rõivad	34.5	13.36	4	66.92	101.43
Biolagunevad jäätmed	0.10	0.00	35.80	598.95	599.05
Klaas	0.00	0.00	4.90	81.98	81.98
Paber ja kartong	20.87	6.66	13.30	222.51	243.39
Puit	53.20	0.00	1.90	31.79	84.99
Metallid	0.09	0.05	4.70	78.63	78.72
Elektroonika	14.65	2.10	1.40	23.42	38.07
Ohtlikud jäätmed	4.96	3.08	2.40	40.15	45.12
Pakendid	358.25	76.78	26.50	443.36	801.60

Olmejäätmete sortimisel tekkekohas tuleb vastavalt keskkonnaministri 16.01.2007 määrusele nr 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ (edaspidi *sortimismäärus*) liigiti koguda vähemalt järgmised jäätmeliigid vastavalt jäätmenimistu jäätmeliikide või alajaotiste koodidele:

1) **paber ja kartong (20 01 01);**
2) **plastid (20 01 39);**
3) **metallid (20 01 40);**
4) **klaas (20 01 02);**
5) **biolagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 01);**

[5] Liigiti kogutud olmejäätmete osakaal = liigiti kogutud jäätmed (B) x 100 / kogu jäätmeteke (A). A - kogu jäätmeteke. Liidetud kokku kõik olmejäätmed (koodiga 20)+ pakendijäätmed (koodiga 15 01); B – liigiti kogutud jäätmed. Liidetud kokku liigiti kogutud pakendid + liigiti kogutud olmejäätmed (siia ei kuulu segaolmejäätmed).

[6] Arvutatud võttes arvesse SEI Tallinn „Segaolmejäätmete koostise uuringu“ põhjal saadud tulemusi vastavalt maapiirkonnale http://www.envir.ee/sites/default/files/sortimisuuring_2013loplik.pdf

6) **biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08);**
7) bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03);
8) pakendid (15 01), sealhulgas **paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02)**, puitpakendid (15 01 03), **metallpakendid (15 01 04)**, komposiitpakendid (15 01 05), **klaaspakendid (15 01 07)**, tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;
9) puit (20 01 38);
10) tekstiil (20 01 10, 20 01 11);
11) suurjäätmed (20 03 07);
12) probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36);
13) ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*" tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab korraldama vähemalt nende jäätmeliikide liigiti kogumise, mis on eelnevas loetelus märgitud rasvaselt.

Riikliku jäätmestatistika kohaselt ei ole viimasel viiel aastal Narva-Jõesuu linnast kogutud eelpool nimetatud jäätmetest jäätmeliiki plastid (20 01 39). Kogutud klaasi (20 01 02) ja biolagunevate jäätmete (20 02 01, 20 01 08) kogused on olnud väga väiksed ning tekstiilijäätmeid (20 01 10) on tekkinud ainult ühel aastal.

2.3 Pakend

Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks ja esitlemiseks selle kauba olelusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavad ühekorrapakendeid.

Pakendijääde on mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeks. Pakendijäätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.

Pakendiseadus kehtestab nõuded pakendi ja pakendijäätmete kasutamisele, soodustades sellega pakendi või pakendimaterjali ringlust ja taaskasutamist. Pakendid ja nendest tekkivad jäätmed on üheks oluliseks aspektiks, millele viimasel ajal tähelepanu on pööratud. Suur osa pakendijäätmetest on ühekorrapakendid, mille taaskasutamise süsteem ei ole veel välja kujunenud. Korraldatud on alkoholi- ja joogipakendite (klaas-, plast- ja metallpakendite) kogumine, sorteerimine ja taaskasutamine, millele andis tõuke Pakendiaktsiisi seadus ja pakenditele kehtestatud tagatisraha süsteem (niinimetatud pandipakendid).

Pakendijäätmed moodustavad olulise osa olmejäätmetest ja prognooside kohaselt pakendijäätmete osatähtsus kasvab. Sihtasutus Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskuse uuringutulemuste põhjal arvutatud Eesti väikelinnade (Jõhvi näitel) pakendijäätmete sisaldus prügilasse ladestatavates segaolmejäätmetes on 26.5%. Pakendijäätmete koguteke omavalitsuses on sellest lähtuvalt 2018. aastal olnud umbes 800 tonni.

Narva-Jõesuu linnas koguti 2018. aastal liigiti pakendijäätmeid ettevõtetes 287 tonni. Liigiti kogutud pakendijäätmete osakaal on kõigist liigiti kogutud jäätmetest 2018. aastal olnud u 55 % ehk valdava osa liigiti kogutud jäätmetest moodustavad just pakendijäätmed. Mõnevõrra murettekitav on pakendijäätmete kogumine elanikkonnalt. Jäätmestatistika alusel ei ole viimasel 5 aastal elanikkonnalt pakendijäätmeid liigiti kogutud, vaid pakendijäätmeid on üle antud ainult segapakenditena. Seda tingib asjaolu, et omavalitsuse territooriumile on paigaldatud ainult segapakendite konteinerid.

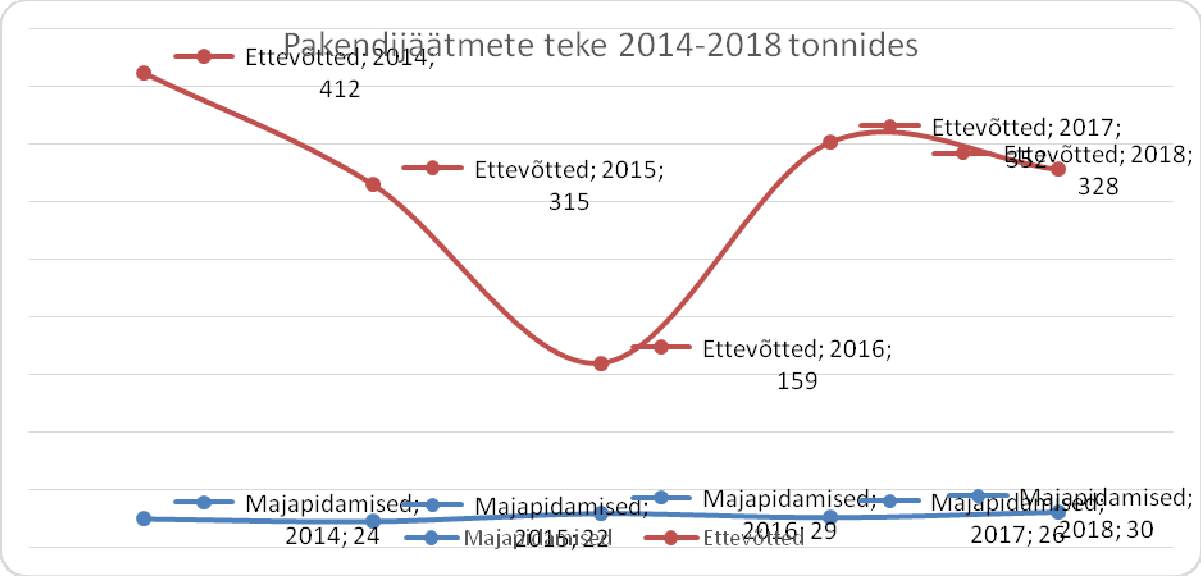

Joonis 2 on näha, et elanikkonna pakendijäätmete teke on Narva-Jõesuu linnas olnud väga stabiilne jäädes 20-30 tonni vahele. Ettevõtete pakendijäätmete teke on mõnevõrra ebastabiilsem, sõltudes ilmselt peamiselt nende majandustegevustest. Arvestades järjest suurenevat pakendite tarbimist on elanike pakendijäätmete kogumise näitajate püsimine ühtlaselt võrdlemisi madalal tasemel kesine tulemus.

Tabel 5. Narva-Jõesuu linna pakendijäätmete teke jäätmearuandluse kohaselt aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Jäätme-kood	Nimetus	2014		2015		2016		2017		2018	
		M	E	M	E	M	E	M	E	M	E
15 01 01	Paber- ja kartongpakendid	0	21	0	39	0	19	0	268	0	149
15 01 02	Plastpakendid	0	51	0	40	0	31	0	35	0	43
15 01 03	Puitpakendid	0	314	0	86	0	42	0	26	0	72
15 01 04	Metallpakendid	0	2	0	2	0	2	0	1	0	2
15 01 06	Segapakendid	24	5	22	117	29	2	26	1	30	44
15 01 07	Klaaspakendid	0	11	0	9	0	8	0	12	0	8
15 01 10*	Ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastatud pakendid	0	8	0	22	0	56	0	8	0	10

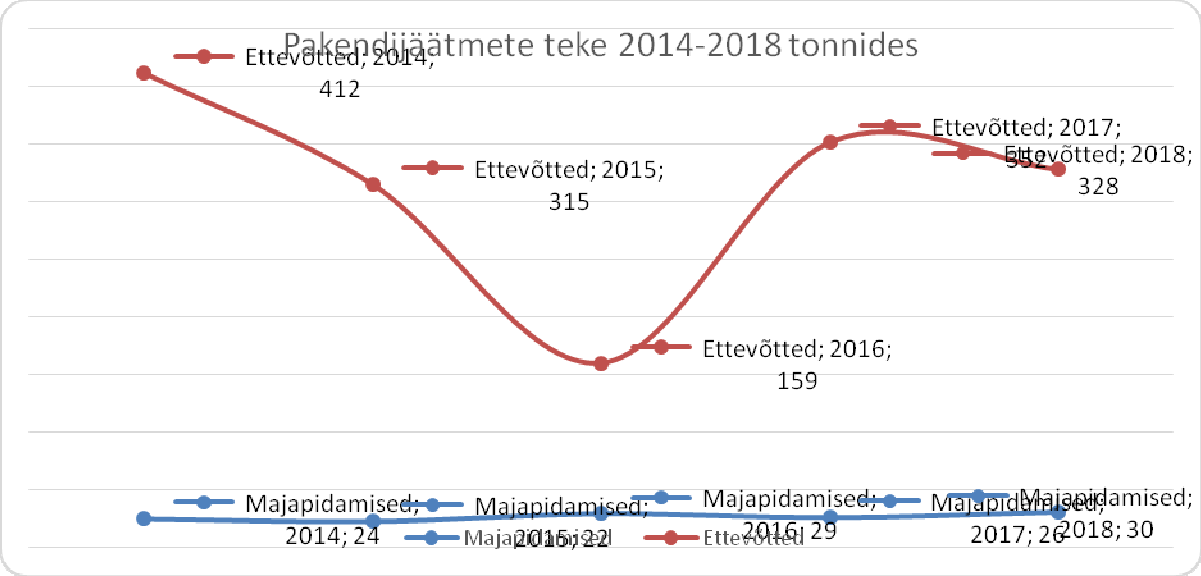

Joonis 2. Pakendijäätmete teke Narva-Jõesuu linnas 2014-2018.

2.4 Biolagunevad jäätmed

Biolagunevad jäätmed on aeroobselt või anaeroobselt lagunevad jäätmed, nagu toidujäätmed, paber ja papp ning biojäätmed, mille alla kuuluvad aia- ja haljastujäätmed, kodumajapidamises, jaemüügikohas, toitlustusasutuses ja toiduainetööstuses tekkinud toidu- ja köögijäätmed.

Säästva Eesti Instituudi läbiviidud uuringu tulemuste kohaselt moodustas biojäätmete sisaldus segaolmejäätmetes Eesti väikelinnades 35.8 %. Biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks olmejäätmete hulgast tuleb biojäätmed eraldi koguda ning suunata kompostimisele.

Prügilasse ladestatavate olmejäätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist. Riigi jäätmekava näeb ette, et ringlussevõtu osakaal jäätmeliigi kogumassist peab 2020. aastaks olema biolagunevatel jäätmetel 13 %.

Riikliku jäätmestatistika kohaselt biojäätmete liigiti kogutud kogus on viimasel viiel aastal olnud madal ning tegu on olnud ettevõtetelt vastuvõetavate biolagunevate jäätmetega. Madala osakaalu põhjustab ilmselt osaliselt ka biojäätmete osas korrektse jäätmestatistika puudumine (kohalik majapidamistes toimuv kompostimine ei kajastu jäätmestatistikas, samuti ei kajastu teistes omavalitsustes paiknevatesse kogumispunktidesse üleantud biolagunevate jäätmete kogused Narva-Jõesuu jäätmestatistikas). Linna andmetel tekib senise statistika kohaselt kohalikel haljasaladel aastas biolagunevaid jäätmeid kuni 500 m^3.

Biolagunevate jäätmete koguste vähendamiseks tuleb ka edaspidi propageerida nende kohapealset komposteerimist ja arvestada sellega, et juba alates 01. jaanuarist 2008. aastast on haljastusjäätmete panek olmeprügi hulka keelatud. Vajalik on leida lahendusi biolagunevate jäätmete vastuvõtu parandamiseks ja linna haljasaladel tekkivate jäätmete nõuetekohaseks kompostimiseks.

2.4.1 Kalmistujäätmed

Kalmistutel tekkivad jäätmed sisaldavad väga suures ulatuses biolagunevaid haljasjäätmeid.

Narva-Jõesuu haldusterritooriumil asub kuus kalmistut: Narva-Jõesuu linnas Narva-Jõesuu kalmistu, Peeterristi külas asuvad Riigiküla ja Sininõmme kalmistud, Sinimäe külas asuvad Vaivara uus kalmistu, Sillamäe kalmistu ning Vaivara vana kalmistu.

Kalmistute haldamiseks on loodud sihtasutus Vaivara Kalmistud SA, mis tegeleb ka jäätmekäitluse korraldamisega kalmistututel.

Kuigi linn ise on väikese rahvaarvuga, tuleneb suur kalmistute arv ning nende suur kogupindala sellest, et linna territooriumil asuvaid kalmistuid kasutavaid matmiseks Sillamäe ja Narva linna elanikud. Kalmistutel kompostimisplatse ei asu ja tekkivad haljastusjäätmete jm kalmistupraht viiakse

jäätmekäitluskohtadesse. Riigiküla kalmistule on koostatud jäätmekava, mis kehtis 2010-2015 aastal. Jäätmekava nägi ette kalmistul haljastus- ja segaolmejäätmete lahuskogumise juurutamist ning kompostimisplatsi rajamist. Jäätmekavas ettenähtud tegevusi ei ole aga praeguseks ellu viidud. Samuti on olemas Vaivara uue kalmisu rekonstrueerimise põhiprojekt, mis muuhulgas lahendab jäätmekäitlusrajatiste paiknemise kalmistul.

Kalmistutel toimub jäätmete lahuskogumine üldjuhul ainult selles osas, mida koguvad kalmistutöötajad. Kalmistu külastajatele eraldi konteinereid jäätmete liigiti kogumiseks paigutatud ei ole. Üheks probleemiks on jätkuvalt ka segaolmejäätmete toomine kalmistu prügikastidesse. Tõenäoliselt pärinevad jäätmed suuremas osad naaberomavalitsustest, sh suvilaühistutest.

Kalmistud on reaalselt kasutatavad eri omavalitsute poolt ning ka nende haldamine toimub läbi seotud omavalitsusi ühendava sihtasutuse. Eelnevalt lähtudes on vajalik kalmistute jäätmekäitlus lahendada ühtselt ning läbimõeldult. Selleks oleks otstarbekas koostada kalmistutele ühtne arengu- ja/või jäätmekava, milles pannakse paika edasised tegevused kalmistute jäätmekäitluse arendamiseks. Seejärel tuleb need tegevused ka ellu viia. Kalmistujäätmete lahuskogumine ja haljasjäätmete kohapealne kompostimine võimaldaks oluliselt suurendada omavalitsuse biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaalu.

2.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitus- ja lammutusjäätmed on jäätmed, mis tekivad ehitiste või nende osade rajamisel, lammutamisel, renoveerimisel või restaureerimisel.

Ehitusjäätmete hulka kuuluvad puidu, metalli, betooni, telliste, ehituskivide, klaasi ja muude ehitusmaterjalide jäätmed, sealhulgas need, mis sisaldavad asbesti ja teisi ohtlikke jäätmeid ning väljaveetav pinnas, mis tekib ehitamisel ja remontimisel (edaspidi ehitamisel) ning mida ehitusobjektil tööde tegemiseks ei kasutata.

Liigiti kogutud ehitusjäätmed on viimasel viiel aastal kogu ehitusjäätmete tekkest moodustanud 67-92 %, mis on kõrge näitaja. Ehitus- ja lammutusjäätmete tekitajaks on eelkõige ettevõtted. Ehitus- ja lammutusjäätmete teke on aastate lõikes olnud väga kõikuv. Aastane jäätmekogus on jäänud viimasel viiel aastal vahemikku 3500-16300 tonni.

2018 aastal tekkis kokku 16 377 tonni ehitus-lammutusjäätmeid, sellest pea 74 % taaskasutati. Sellega täideti jäätmeseaduses toodud alates 2020 aastast kehtima hakkavat nõuet, mille kohaselt ehitus- ja lammutusjäätmeid tuleb taaskasutada vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas. Samas on taaskasutuse % olnud aastate lõikes kõikuv ning jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutusse suunamine vajab jätkuvalt propageerimist.

Jäätmearuannete kohaselt Narva-Jõesuu linnas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmete liigid ja kogused on toodud järgnevas tabelis.

Tabel 6. Narva-Jõesuu linnas tekkinud (sealhulgas kogutud) ehitus- ja lammutusjäätmed aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

		2014		2015		2016		2017		2018	
		M	E	M	E	M	E	M	E	M	E
17 01 01	Betoon	0	3			0	0	0	400	0	318
17 01 02	Tellised					0	60	0	266	0	639
17 01 07	Betooni-, tellise-, plaadi- või keraamikatootesegud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 01 06*	0	4			0	34	0	124		
17 02 01	Puit	0	11	0	3			0	21	0	35
17 02 02	Klaas	0	1	0	1	0	1	0	5		
17 02 03	Plastid	0	3	0	5	0	5	0	6	0	4
17 03 02	Bituumenitaolised segud, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17									0	0

	03 01*										
17 04 01	Vask, pronks, valgevask	4	22	18	8	17	18	15	73	1	25
17 04 02	Alumiinium	9	15	12	6	35	5	23	11	6	6
17 04 03	Plii	2	0	5	0	1	0	0	0	1	0
17 04 05	Raud ja teras	548	3691	89	11	595	1234	536	2053	213	3128
17 04 07	Metallisegud	3	141	56	5828	15	81	14	183	6	65
17 04 09*	Ohtlike ainetega saastatud metallijäätmed					0	34	0	5	0	12
17 04 11	Kaablid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 04 10*	0	34	0	40	1	20	0	35	0	9
17 05 03*	Ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas					0	58	0	965	0	516
17 05 04	Kivid ja pinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 03*	0	8819	0	1814	0	12	0	350	0	411
17 05 05*	Ohtlikke aineid sisaldav süvenduspinnas									0	340
17 05 08	Teetammitäitematerjal, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 07*									0	9300
17 06 01*	Asbesti sisaldavad isolatsioonimaterjalid	0	119	0	299	0	5	0	12	0	8
17 06 04	Isolatsioonimaterjalid, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 06 01* ja 17 06 03*	0	933	0	1069	0	146	0	206	0	107
17 06 05*	Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid	2	12	0	2	6	9	5	16	24	1
17 09 04	Ehitus- ja lammutussegapraht, mida ei ole nimetatud koodinumbritega 17 09 01*, 17 09 02* ja 17 09 03*	0	1110	0	787	3	1158	0	1445	0	1201

Võib eeldada, et tekkivad ehitus- ja lammutusprahi kogused on suuremad kui ametlikus statistikas kajastub, kuna eeskätt majapidamistes tekkivatest ehitusjäätmetest käideldakse suur osa segaolmejäätmetena või taaskasutatakse kohapeal. Jätkuvalt esineb ehitusjäätmete osas ka probleem, et need viiakse asulate äärsetele tühermaadele, metsa või esimesse vedajale sobivasse kohta. Sellist käitumist esineb küll aasta-aastalt vähem, kuid probleem on olemas ja sellega tuleb järjepidevalt tegeleda.

Tuleb jätkata kontrolli tugevdamist tekkivate, ladustatavate ja taaskasutatavate jäätmete üle. Ehitus- ja lammutusjäätmete teke sõltub suuresti ehitustegevuse aktiivsusest, mis on sõltuvuses majanduslikust heaolust. Oodata on ka edaspidi ehitus- ja lammutusjäätmete koguse osas ebastabiilsust.

2.6 Ohtlikud jäätmed

Ohtlikud jäätmed on jäätmed, mis oma kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale.

Ohtlike jäätmete teke ja käitlemine on kajastatud järgmises tabelis. Omavalitsuse väga suure ohtlike jäätmete tekkekoguse põhjustajaks on asjaolu, et linna territooriumil asuvad põlevkivielektrijaamade tuhaväljad, kuhu ladestatakse põlevkivikoldetuhka ja -lendtuhka.

Majapidamiste ohtlike jäätmete eraldikogumise osas on viimasel kolmel aastal toimunud positiivsed arengud. Võrreldes eelnevate aastatega on lahuskogutud ohtlike jäätmete kogus oluliselt tõusnud.

Tabel 7. Narva-Jõesuu linnas tekkinud (sealhulgas kogutud) ohtlikud jäätmed (kõik * jäätmekoodid) aastatel 2014-2018 tonnides ning nende käitlemine. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Aasta	Kogutekke (sh kogutud)	Majapidamised	Ettevõtted	Transport sisse	Taaskasutatud	Kõrvaldatud	Ladestatud prügilasse	Transport välja
2014	6688840	6	6688833	235	127928	0	6560664	481
2015	5657189	1	5657189	204	122486	0	5533669	1224
2016	6248329	19	6248310	7580	128074	81	6123073	411
2017	6801947	25	6801922	6394	149733	1126	6652261	282
2018	6638630	28	6638602	8853	180078	1316	6463770	650

Tavaliselt kodumajapidamises tekkivad ohtlikud jäätmed on:

1) aegunud ravimid;
2) elavhõbeda kraadiklaasid;
3) kodukemikaalid;
4) vanaõli, õlised kaltsud, õlifiltrid;
5) värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid;
6) väetised ja pestitsiidid;
7) rotimürk jm biotsiidid;
8) kompaktlambid (ehk säästupirnid), päevavalguslambid;
9) patareid ja akud.

Narva-Jõesuu linnas moodustavad elanike ohtlikud jäätmed peamiselt asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid ja romusõidukid. Mõnevõrra murettekitav on, et majapidamistest kogutud ohtlikud olmejäätmed jäätmearuandluse põhjal puuduvad. Samas kuna endise Vaivara valla territooriumi ulatuses on toimunud ohtlike jäätmete kogumisringid, siis tõenäoliselt kajastuvad kogumisringidega kogutud ohtlikud jäätmed jäätmearuandluses ettevõtete jäätmete all. Seoses elanike sorteerimisharjumuste paranemisega on oodata ohtlike jäätmete koguse pidevat vähest tõusu ka edaspidi.

Vanaõli jäätmete teke on kajastatud järgnevas tabelis. Vanaõli jäätmete osas kohalikku käitlust ei toimu.

Tabel 8. Narva-Jõesuu linnas tekkinud (sealhulgas kogutud) vanaõli jäätmed aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Jäätmekood	Nimetus	2014	2015	2016	2017	2018
13 01 10*	Mineraalõlipõhised kloorimata hüdraulikaõlid	0.1				
13 02 05*	Mineraalõlipõhised kloorimata mootori-, käigukasti- ja määrdeõlid	59.8	56.9	2.0	0.5	94.7
13 02 06*	Sünteetilised mootori-, käigukasti- ja määrdeõlid			3.5		
13 02 08*	Muud mootori-, käigukasti- ja määrdeõlid	84.9	62.0	70.9	74.9	70.6
13 03 07*	Mineraalõlipõhised kloorimata isolatsiooni- ja soojusvahetusõlid	1.1	54.0	1.4	38.1	86.0
13 03 10*	Muud isolatsiooni- ja soojusvahetusõlid	0.9	0.1		0.3	0.0

Ohtlikke jäätmeid tuleb hoiustada nii, et need ei reostaks pinna- või põhjavett ega põhjustaks teisi keskkonnakahjustusi. Vedelaid ohtlikke jäätmeid peab säilitama kindlalt suletavates kogumismahutites, mis välistab nende sattumise maapinnale, põhjavette või kanalisatsiooni.

2.7 Romusõidukid ja vanarehvid

Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus number 33 „Romusõidukite käitlusnõuded“ kehtestab nõuded romusõidukite lammutamiseks ja käitlemiseks ning seab tingimused lammutuskodadele. Mootorsõidukid ja nende osad kuuluvad jäätmeseaduse mõistes probleemtoodete hulka.

Probleemtooted on tooted, mille jäätmed põhjustavad või võivad põhjustada nii ohtu tervisele kui ka keskkonnaohtu, keskkonnahäiringuid või keskkonna ülemäärast risustamist.

Vanarehvid tuleb üle anda vanarehvide kogumispunkti või uue rehvi ostmise korral müügikohta või rehviettevõttesse. Rehvide tootja jäätmeseaduse § 23 mõistes on kohustatud korraldama enda valmistatud, edasimüüdud või sisseveetud rehvidest tekkivate jäätmete tasuta vastuvõtmise.

Romusõiduk tuleb üle anda tootja või tootja esindaja määratud kogumispunkti või uue sõiduki ostmise korral müügikohta või vanametalli kogumispunkti.

Tabel 9. Narva-Jõesuu linnas tekkinud (sealhulgas kogutud) romusõidukid ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur

Romusõidukid mitmesugustest liiklusvaldkondadest (sealhulgas liikurmasinad) ning romusõidukite lammutamisel ja sõidukihooldusel tekkinud jäätmed 16 01 (välja arvatud 16 01 03)	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Ettevõtetes	7.0	0.3	48.3	53.3	3.4
Majapidamistes	383.7	204.6	143.4	333.6	324.6

Romusõidukeid võtab vastu Oksila OÜ Sõtke külas asuvas Tsentraali autolammutuses.

Vanade autorehvide kogumise nõuded määrab Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus number 80 „Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord“.

Vanad autorehvid saab ära anda rehviettevõttesse üks-ühele uute rehvide ostmisel. Samuti on võimalik eraisikul rehve üle anda MTÜ Rehviringlus või MTÜ Eesti Rehviliit autorehvide kogumispunktides.

Tabel 10. Vanarehvide teke (sealhulgas kogutud) jäätmearuannete põhjal Narva-Jõesuu linnas aastatel 2014-2018 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Vanarehvid - 16 01 03	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
	71.7	55.1	109.4	109.1	107.8

Vanarehvide osakaal jäätmetekkes tõenäoliselt tõuseb lähiajal seoses autostumise kasvuga. Samas on oodata ka rehvide taaskasutamise suurenemist, seoses vanarehvide vastuvõtmise ja taaskasutamise süsteemi arenemisega.

2.8 Elektri- ja elektroonikaseadmed

Elektri- ja elektroonikaseadmete romud on üks kiiremini kasvavaid jäätmevooge. Need jäätmeliigid sisaldavad väärtuslikke metalle, kuid samas hulgaliselt ka äärmiselt keskkonnaohtlikke komponente nagu elavhõbe, tina, kaadmium, freoonid jne.

Tabel 11. Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete teke (sealhulgas kogutud) jäätmearuannete põhjal Narva-Jõesuu linnas aastatel 2012-2016 tonnides. Allikas: Keskkonnaagentuur.

Elektri- ja elektroonika-seadmete ning muude seadmete ja aparaatide jäätmed - 16 02	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
	10.3	20.1	45.1	49.9	4.2

Elektri- ja elektroonikaseadmete romude koguste osas on tulevikus oodata koguste kasvu nii tänu paranevale kogumissüsteemile kui elektroonikaseadmete suuremale kasutamisele ja sellega kaasnevale seadmete vananemisele.

2.9 Reoveesete

Reovee käitlusel tekib jäätmena reoveesete. Viimase viie aasta jäätmearuanded näitavad omavalitsuses stabiilset reoveesette teket 10-15 tonnises koguses. Reoveesete tekib Sinimäe ja Olgina aleviku reoveepuhastites.

Narva-Jõesuu linna reovee puhastamine toimub Narva reoveepuhastis ja tekkiv reoveesete käideldakse koos ülejäänud Narva linna reoveesettega.

2.10 Tervishoiu- ja veterinaarteenuste jäätmed

Tervishoiujäätmed on nii inimese kui ka loomade tervishoiu, ravimise ning hooldusega seotud asutustes tekkivad jäätmed. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohtlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Narva-Jõesuu linnas tegutseb 150 kohaline SA Narva-Jõesuu hooldekodu, kus pakutakse teenuseid erineva raskusastmega hooldust vajavatele eakatele. Sinimäel paikneb lisaks ka AS Hoolekandeteenused Sinimäe Kodu 60 inimesele ning Narva-Jõesuu linnas SOS Lasteküla. Linna territooriumil osutatakse perearstiteenust Narva-Jõesuu linnas (2 nimistut). Samuti paikneb linnas ka apteek.

Tervishoiuasutused (sh ka veterinaarasutused) peavad välja töötama sisemised juhised jäätmete liigiti kogumiseks ja edasiseks käitlemiseks. Jäätmed tuleb pakkida tekkekohas ja viia tekkekohast pakituna tervishoiuasutuse jäätmehoidlasse kuni üleandmiseni vastavat luba omavale jäätmekäitlusettevõttele. Vastavalt Euroopa Nõukogu direktiivile 1999/31/EÜ prügilate kohta on nakkusohtlike jäätmete ladestamine tavajäätmete prügilatesse keelatud.

Vaadeldavad perioodil (2014-2018) on Keskkonnaagentuuri andmetel tervishoiu- ja veterinaarteenuste jäätmete teket Narva-Jõesuu linnas deklareeritud ainult 2016 aastal (0.03 t). Narva-Jõesuu linnale lähim meditsiiniliste riskijäätmete kahjutustamise keskus asub Kohtla-Järvel ja tekkivad jäätmekogused kajastuvad tõenäoliselt nimetatud keskuse statistikas.

Seoses rahvastiku vananemisega ja jäätmetekitajate üle kontrolli saavutamisega võib järgnevaks kümneks aastaks prognoosida mõningast raviasutustes tekkivate jäätmete kasvu.

Loomahaiguste uurimisel, diagnoosimisel, ravimisel või ärahoidmisel tekkinud jäätmed (kood 18 02) tuleks samuti üle anda kas vastavat jäätmeluba või ohtlike jäätmete puhul vastavat ohtlike jäätmete käitluslitsentsi ja jäätmeluba omavatele ettevõtetele. Sellised jäätmed peaksid saama käideldud samal viisil inimeste raviasutuste- ja haiglajäätmetega. Jäätmearuandluse andmetel Narva-Jõesuu linnas 18 02 koodiga jäätmeid pole eraldi kogutud.

2.11 Tööstusjäätmed

Narva-Jõesuu linna suurim tööstusjäätmete tekitaja on põlevkivitööstus. Jäätmeliigid 01 01 02, 10 01 97*, 10 01 98* moodustasid 2018 aastal 99,7 % kogu omavalitsuse jäätmetekkest.

Tööstusjäätmete teke sõltub suuresti linnas tegutsevate ettevõtete arengutest ning nende teket ei ole võimalik linna jäätmekavas prognoosida. Ettevõtted vastutavad ise oma jäätmete õiguspärase käitlemise eest.

2.12 Jäätmete kogumine ja käitlus

2.12.1 Liitumine kogumissüsteemidega

Endisel Vaivara valla territooriumil on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud segaolmejäätmed, suurjäätmed ja vanapaber (avalikest kogumiskonteineritest, mis asuvad Sinimäe endise vallamaja parkimisplatsil ja kooli hoovis ning Olgina lasteaia parklas).

Endise Narva-Jõesuu linna territooriumil on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud segaolmejäätmete ja vanapaberi (alates 10 korterit kohustuslik konteiner) kogumine. Viivikonna ja Sirgala külades ei ole senini korraldatud jäätmevedu rakendatud.

Käesoleval hetkel Narva-Jõesuus jäätmejaamu ega jäätmekogumispunkte ei asu. Lähimad kogumispunktid paiknevad Narva linnas ja Sillamäel. Koostöökokkuleppe sõlmimiseks Narva Jäätmekäitluskeskusega käivad jäätmekava koostamise perioodil läbirääkimised.

Narva Jäätmekäitluskeskus asub Narvas Rahu tn 3b ja on avatud Esmaspäevast reedeni 8.00 – 16.30 ja laupäeval 9.00 – 13.00. Tasu eest võetakse vastu kõiki olmejäätmeid ning ehitus-ja lammutusjäätmeid. Keskus võtab tasuta vastu järgmisi jäätmeid:

- puhas lainepapp,
- vanad kontoriseadmed ja kodumasinad (komplektis);
- värvitu käsipakkekile Stretch;
- klaas-, paber-, plast-, metallpakendid.
- ohtlikud jäätmed (võetakse vastu vaid eraisikutelt, mahus, mis tekib majapidamises)

Sillamäe ohtlike jäätmete kogumispunkt asub Tolstoi tänava ja Sõtke tänava ristmiku parkla territoorium. Punkt töötab kolmapäev ja pühapäev 11.00 kuni 14.00. Vastu võetakse telereid, külmkappe, akusid, elektriseadmeid, elektroonikat, ravimeid, kemikaale, värve, elavhõbedat sisaldavaid seadmeid, ohtlike jäätmete pakendeid, õlijääke ja teisi ohtlike jäätmeid.

Patareide kogumiskastid asuvad kõigis kohalikes kauplustes, Sinimäel raamatukogus, koolis, postkontoris, Olgina raamatukogus, Vaivara raamatukogus.

Ravimijäätmeid saab üle anda apteeki.

Ohtlike jäätmete (sh eterniit) ja elektroonikajäätmete kogumiseks on senini teostatud kogumisringe endise Vaivara valla territooriumi osas. 2018 aastal jäi kogumisring teostamata. Edaspidi soovitakse kogumisringe teostada vähemalt üks kord aastas kogu omavalitsuse territooriumil.

2.12.2 Pakendijäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Pakendiseadus lähtub tootjavastutuse põhimõttest, mis tähendab, et pakendiettevõtjad (pakendajad, maaletoojad, sisuliselt ka kaubandus) on kohustatud tasuta tagasi võtma kõik pakendid, mis on turule toodud. Pakendiseaduse § 20 alusel on pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdud kauba müügipakendi ja -pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue hõlmab vaid pakendit, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendile ja selle kauba müüja poolt üleantava kauba pakendile. Sellest tulenevalt peab olema müügikohtades informatiivne teade tarbijatele pakendi tagasivõtmise kohast (lähima pakendijäätme vastuvõtupunkti või konteineri asukoht).

Ettevõte võib pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist korraldada ise või delegeerida oma kohustused akrediteeritud tootjavastutusorganisatsioonidele, kes korraldavad pakendikonteinerite paigalduse ja tühjendamise.

Pakendiseaduse kohaselt on tarbija kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sordituna vastavalt kohaliku omavalitsuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korrale ja pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuetele.

Pakendiseaduse alusel on akrediteeritud üks tagatisrahaga pakendite kogumisega tegelev taaskasutusorganisatsioon (Eesti Pandipakend OÜ) ja kolm peamiselt konteinerite kaudu kogutava muu müügipakendiga tegelevat taaskasutusorganisatsiooni (MTÜ Eesti Taaskasutusorganisatsioon (ETO), MTÜ Eesti Pakendiringlus (EPR) ja Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO).

Eesti Pandipakendi andmetel (1.08.2019) asub pandipakendi tagastuspunkt Narva-Jõesuu linnas:

- Narva-Jõesuu Maxima, Vabaduse 16, Narva-Jõesuu.

Narva-Jõesuu linnas asuvate pakendikonteinerite asukohad on esitatud järgnevas tabelis (seisuga 1.08.2019). Pakendikonteinerite asukohad on leitavad ka https://kuhuviia.ee. 2019. aasta seisuga on pakendiettevõtjate andmetel Narva-Jõesuu linnas pakendijäätmete taaskasutusse suunamiseks paigaldatud 11 kogumiskonteinerit (1 neist on reaalselt korterelamu erakasutuses). Kõik konteinerid on segapakenditele. Pakendikonteineritesse saavad elanikud jäätmeid ära anda tasuta.

Tabel 12. Pakendikonteinerite paiknemine Narva-Jõesuu linnas pakendiorganisatsioonide kodulehtede alusel.

Aadress	Pakendi liik	Konteineri	Teenusepakkuja

		maht	
Peeterristi küla, Kiriku tee ja Tallinn-Narva maantee vaheline plats	segapakend	2,5	ETO
Vaivara küla, Sirgala-Viivikonna tee ja Vaivara jaama tee ristis	Segapakend	5 m3 kelluke	EPR
Kudruküla küla, Aiandi tee	Segapakend	1.5	TVO
Laagna küla, Vanatare, Laagna seltsimaja	Segapakend	1.5	TVO
Narva-Jõesuu linn, Suur-Lootsi 13	Segapakend	2.5	TVO
Olgina alevik, Narva mnt 5 (kortermaja kasutuses)	Segapakend	0.6	TVO
Olgina alevik, Narva mnt 3	Segapakend	1.5	TVO
Sinimäe alevik, Pargi 2	Segapakend	0.6	TVO
Sinimäe alevik, Kesk 4	Segapakend	1.5	TVO
Soldina küla, korterite tänav, Kauplus	Segapakend	1.5	TVO
Vaivara küla, Poe 3	Segapakend	1.5	TVO

Narva-Jõesuu linna territooriumile TVO poolt korteriühistutele ja eramutele pakutav pakendikonteineri ja -koti teenus käesoleval ajal ei laiene, seega vabatahtlik pakendijäätmete tekkekohal eraldikogumine ja üleandmine ei ole levinud.

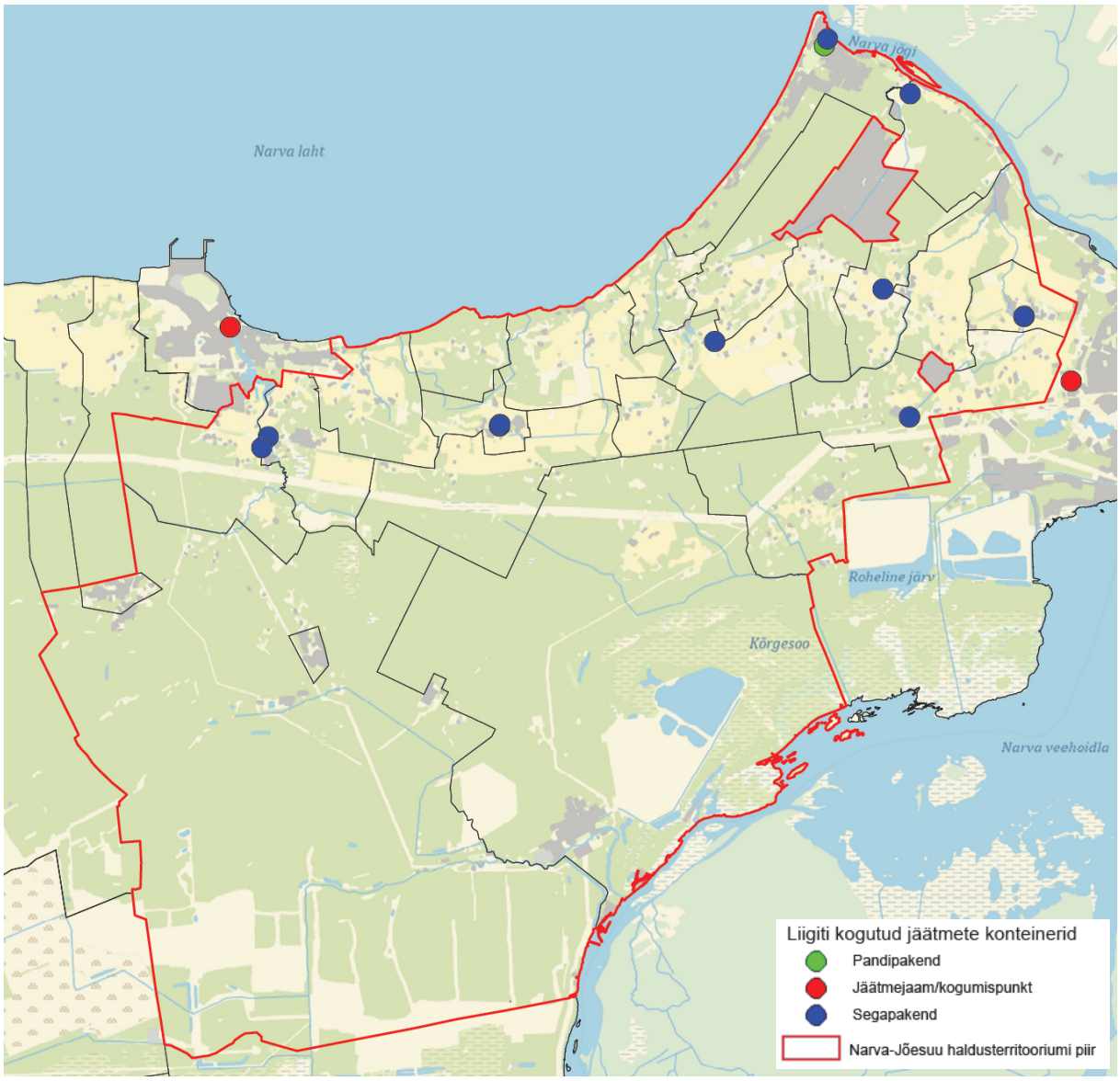

Joonis 3. Pakendikonteinerite paiknemine Narva-Jõesuus.

2.12.3 Biolagunevate jäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Biolagunevate jäätmete kohapealne üleandmisvõimalus elanikel puudub. Samuti puudub linnas nõuetekohane kompostimisplats linna hallatavate haljasalade haljastusjäätmete käitlemiseks. Biolagunevaid aiajäätmeid ja bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed on võimalik elanikel tasu eest üle anda Narva Jäätmekäitluskeskusele või Uikala Prügilasse.

Narva-Jõesuus on tegemist valdavalt ühepereelamutega ning eeldatavalt toimub nende juures vähemalt osaliselt biolagunevate jäätmete kompostimine. Samas korterelamute piirkondades vajab biolagunevate jäätmete kogumissüsteem täiendamist.

2.12.4 Ehitus-ja lammutusjäätmete kogumis- ja käitlussüsteem

Vastavalt linnas kehtivatele jäätmehoolduseeskirjadele tuleb ehitusjäätmed sortida liikidesse nende tekkekohal. Sortimisel lähtutakse jäätmete taaskasutusvõimalustest.

Ehitusjäätmete käitlemise eest vastutab jäätmevaldaja – ehitise omanik, kui tema ja ehitusettevõtja või kinnisvaraarendaja vaheline leping ei näe ette teisiti, või muu isik, kelle valduses on jäätmed.

Ehitusjäätmete valdaja on kohustatud korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale või jäätmekäitlejana registreeritud isikule.

Ohtlikud ehitusjäätmed, välja arvatud saastunud pinnas, tuleb koguda liikide kaupa eraldi kogumismahutitesse. Ohtlike ehitusjäätmete valdaja vastutab nende ohutu hoidmise eest kuni jäätmete üleandmiseni ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale jäätmekäitlejale.

Käesoleval ajal ei ole Narva-Jõesuus ehitus- ja lammutusjäätmete vastuvõtupunkti. Puudub ka otsene vajadus, sest Narva linn, kus on vastavad võimalused, paikneb lähedal. Samuti on võimalik erinevatelt teenusepakkujatelt tellida ehituse perioodiks ehitusjäätmete konteinereid.

2.12.5 Elektroonikaromude kogumis- ja käitlussüsteem

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmed tuleb koguda muudest jäätmetest eraldi ning viia elektri- või elektroonikaseadmete jäätmete kogumispunkti või uue toote ostmise korral müügikohta. Eestis korraldab elektri- ja elektroonikaseadmete ning patareide ja akude tootmise ja müügiga tegelevate ettevõtjate poolt neil lasuvate tootjavastutuse kohustuste täitmist MTÜ Eesti Elektroonikaromu ja MTÜ EES-Ringlus.

Käesoleval ajal saavad linna elanikud oma elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed tasuta ära anda Narva Jäätmekäitluskeskusesse või Sillamäe kogumispunkti. Vajalik on taastada ja seejärel jätkata jäätmete kogumisringide teostamisega vähemalt üks kord aastas.

2.12.6 Koondandmed eriliigiliste jäätmete kogumissüsteemide osas

Järgnevas tabelis on esitatud Narva-Jõesuu linnas esinevad jäätmete üleandmise võimalused jäätmeliikide osas, mis tuleb vastavalt *sortimismäärusele* tekkekohal liigiti koguda.

Tabel 13. Eriliigiliste jäätmete olemasolevad kogumislahendused jäätmeliikide kaupa Narva-Jõesuu linnas.

Jäätmeliik	Kogumissüsteem	Kirjeldus
Segaolmejäätmed	Korraldatud jäätmevedu	Korraldatud jäätmevedu rakendatud endistel Narva-Jõesuu ja Vaivara valla territooriumitele. Viivikonna ja Sirgala külades vabaturg.
Paber ja kartong	Jäätmehoolduseeskirjade kohaselt kohustuslik endisel Narva-Jõesuu linna territooriumil	Hõlmatud korraldatud jäätmeveoga endistel Narva-Jõesuu ja Vaivara valla territooriumitel.

	konteiner vähemalt 10 korteriga kortermajadel, teistes piirkondades avalikud konteinerid.	
Plast	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Klaas	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Metallid	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähimad vanametalli kokkuostupunktid asuvad Narvas.
Biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastujäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Pakendid	Avalik konteinerpark	Avalikud kogumiskohad, asukohad www.kuhuviia.ee Konteinerid on segapakenditele.
Pandipakendid	Kogumispunktid	Kogumisautomaadid kauplustes.
Puit	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Tekstiil	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline). Kasutatud rõivaid võtab vastu ka Narva Uuskasutuskeskus.
Suurjäätmed	Endisel Vaivara valla territooriumil hõlmatud korraldatud jäätmeveoga. Lokaalne üleandmisvõimalus puudub.	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses (tasuline).
Elektroonikaromud	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses ja Sillamäe kogumispunktis. Korraldatakse kogumisringe.
Ohtlikud jäätmed	Lokaalne üleandmisvõimalus puudub	Lähim võimalus jäätmeid üle anda on Narva Jäätmekäitluskeskuses ja Sillamäe kogumispunktis. Korraldatakse kogumisringe.

Linna elanikele lähimaks jäätmete üleandmispunktiks, jäätmete osas millel kohapealne üleandmisvõimalus puudub, on Narva Jäätmekäitluskeskus. Samuti võtab eriliigilisi jäätmeid vastu Uikala Prügila.

2.12.7 Kõrvaldamis- ja taaskasutamisrajatised

Valdav enamik linnas tekkivaid jäätmeid transporditakse omavalitsusest välja. Enamik linnas kokku kogutud tavajäätmeid suunatakse käitlusele Uikala Prügilasse. Liigiti kogutud jäätmed (pakendijäätmed, vanapaber jms) suunatakse erinevatesse jäätmekäitluskohtadesse nii Eestis kui välisriikides edasiseks taaskasutamiseks, sh ringlussevõtuks.

Biolagunevate jäätmete osas on lähimateks käitluskohatadeks Narva Jäätmekäitluskeskuse kompostimisväljak ning Uikala Prügila kompostväljak.

Ohtlike jäätmete käitlust teostab EcoPro AS Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskuses. Käitluskeskus ei võta jäätmeid vastu eraisikutelt.

Narva-Jõesuu linnas endas paikneb 4 registreeritud töötavat jäätmekäitluskohta. Jäätmekäitluskohtade ülevaade on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 14. Narva-Jõesuu linna territooriumil registreeritud jäätmekäitluskohad 01.08.2019 seisuga.

KKR kood	Nimi	Staatus	Tüüp	Käitaja	Kohanimi
JKK4400167	Auvere elektrijaam	Töötav	Teiste	Enefit Energiatootmine AS	Auvere küla
JKK4400165	Tsentraali autolammutus	Töötav	Teiste	OKSILA, OÜ	Sõtke küla
JKK4400120	Narva kaeveväli: Narva karjäär, Narva põlevkivikarjäär II	Töötav	Oma	Enefit Kaevandused AS	Mustanina küla
JKK4400194	Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskus	Töötav	Teiste	EcoPro AS	Vaivara küla
JKK4400011	Jäätmetöötlusjaam suletud Sillamäe prügilas	Suletud	Teiste	Ecocleaner Sillamäe OÜ	Vaivara küla
JKK4400063	Sõtke plastijäätmete käitluskoht I	Suletud	Teiste	Silpom OÜ	Sõtke küla
JKK4400121	Perjatsi puidujäätmete käitluskoht	Suletud	Teiste	Reinpaul OÜ	Perjatsi küla
JKK4400122	Sõtke plastijäätmete käitluskoht	Suletud	Teiste	Maredo OÜ	Sõtke küla
JKK4400123	Vaivara küla autolammutus	Suletud	Teiste	OKSILA, OÜ	Vaivara küla
JKK4400124	Mustanina metallijäätmete kogumiskoht	Suletud	Teiste	BUTSEFAL, OÜ	Mustanina küla
JKK4400013	Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskus	Suletud	Teiste	NV Varahaldus AS	Auvere küla
JKK4400059	Männiku 11 kompostimisväljak	Suletud	Teiste	Senida OÜ	Olgina alevik
JKK4400119	Auvere raudteejäätmete käitluskoht	Suletud	Oma	Enefit Kaevandused AS	Auvere küla

JKK4400126	Sõtke metallijäätmete kogumiskoht	Suletud	Teiste	Stilnex OÜ	Sõtke küla
JKK4400138	Vaivara ohtlike jäätmete käitluskeskus	Suletud	Teiste	Ekoservis Teenused OÜ	Auvere küla
JKK4400169	Pinnasetöötluskoht suletud Sillamäe prügilas	Suletud	Teiste	Eesti ESM AS	Vaivara küla
JKK4400125	Mustanina prügikütuse tootmiskoht	Suletud	Teiste	Ecocleaner Sillamäe OÜ	Mustanina küla

2.13 Jäätmemajanduse korraldamine ja rahastamine

2.13.1 Jäätmemajanduse korraldamine

Vastavalt jäätmeseadusele korraldab omavalitsus oma haldusalal olmejäätmete ja kodu-majapidamistes tekkivate ohtlike jäätmete käitlemist. Omavalitsuse õigused ja kohustused hõlmavad:

1) jäätmekava, jäätmehoolduseeskirja ja korraldatud jäätmeveo korra ja teiste kohalikul tasandil jäätmekäitlust suunavate dokumentide koostamist, vastuvõtmist ja avalikustamist;
2) korraldatud jäätmeveo organiseerimist;
3) jäätmete kogumiskoha määramist, kuhu tuleb korraldatud olmejäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasise veo eesmärgil toimetada;
4) õigust nõuda oma haldusterritooriumil tegutsevalt ettevõtjalt jäätmekava, mis käsitleb ettevõtja tegevusega seotud jäätmekäitlust;
5) koostöö tegemist teiste omavalitsustega jäätmeseadusega sätestatud nõuete täitmiseks;
6) seisukoha andmist jäätmeloa taotlustele ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotlustele;
7) järelevalve teostamist jäätmehoolduseeskirjas sätestatud tingimuste täitmise üle.

Linna jäätmevaldajate kohustus on järgida linnavolikogu kehtestatud nõudeid jäätmete liigiti kogumiseks ja üleandmiseks.

Linna poolt väljavalitav jäätmevedaja vastutab veo ohutusnõuete täitmise eest ning jäätmete toimetamise eest linnavalitsuse, pädeva riigiametniku või jäätmed vedamiseks üle andnud isiku poolt määratud jäätmekäitluskohta.

Linna territooriumil Keskkonnaameti poolt väljastatud jäätmeloa, keskkonnakompleksloa või ohtlike jäätmete käitluslitsentsi alusel tegutsevad jäätmekäitlejad omavad kohustust jäätmekäitluse korraldamiseks vastavalt neile väljastatud loas sätestatud tingimustele.

Keskkonnaamet on Keskkonnaministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, mis teostab täidesaatvat riigivõimu ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riiklikku suundi seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Keskkonnaameti osatähtsus kohaliku omavalitsuse jäätmekäitluses on eeskätt arvamuse ja ettepanekute tegemine seaduste alusel ja ulatuses. Keskkonnaameti ülesanne on ka kontrollida jäätmelubade, keskkonnakomplekslubade või ohtlike jäätmete käitluslitsentsi taotluste vastavust nõuetele ning vastavaid lube väljastada.

Keskkonnainspektsioon on Keskkonnaministeeriumi struktuuri osa, mille kaudu toimub jäätmekäitlusalane järelevalve, sealhulgas õigusaktide nõuete ning väljastatud jäätmelubade, keskkonnakomplekslubade või ohtlike jäätmete käitluslitsentside nõuete järgimine.

2.13.2 Korraldatud jäätmevedu

Vastavalt jäätmeseaduse §-ile 135 on kohalikul omavalitsusel, mille haldusterritooriumil elab rohkem kui 1500 inimest, kohustus organiseerida oma haldusterritooriumil korraldatud jäätmevedu. Korraldatud jäätmeveo kohustus on alates 2005. aasta 1. jaanuarist. Korraldatud jäätmeveo põhieesmärk on liita kõik jäätmevaldajad jäätmeveoga, et kaoks ära omanikuta prügi probleem ja illegaalne prügistamine.

Korraldatud jäätmevedu on olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või -kohtadesse kohaliku omavalitsuse üksuse valitud ettevõtja poolt.

Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo ning edasise suunamise taaskasutusse või kõrvaldamisele. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik Jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Endisel Vaivara valla territooriumil on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud segaolmejäätmed, suurjäätmed ja vanapaber (avalikest kogumiskonteineritest ja vabatahtlikult paigaldatud konteineritest). Jäätmeveoteenuse osutaja endise Vaivara valla territooriumil on Ragn-Sells AS ja kehtiva hankelepingu kestvus on kuni 31.08.2019.

Endise Narva-Jõesuu linna territooriumil on korraldatud jäätmeveoga hõlmatud segaolmejäätmete ja vanapaberi (alates 10 korterit kohustuslik konteiner) kogumine. Jäätmeveoteenuse osutaja on Osaühing Ekovir ja kehtiva hankelepingu kestvus on kuni 01.11.2020.

Viivikonna ja Sirgala külades ei ole senini korraldatud jäätmevedu rakendatud.

2019 aasta jooksul kavandatakse uue korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimist. Ühtse jäätmeveopiirkonnana määratakse kogu omavalitsuse territoorium. Endisel Narva-Jõesuu linna territooriumil hakkaks uus hankeleping kehtima peale praeguse lepingu lõppu.

Narva-Jõesuu linna jäätmevaldajate registri (2019. aasta seisuga) kohaselt on korraldatud jäätmeveoga liitunud 2600 kinnistut, neist ligi 88 %-l (2280) toimib korraldatud vedu.

2.13.3 Jäätmehoolduse rahastamine

Jäätmeseaduse alusel toetatakse jäätmehoolduse arendamist jäätmete keskkonda viimise eest makstavast saastetasust.

Jäätmeseadus sätestab põhimõtted, et jäätmekäitluse kulud kannab jäätmetekitaja, korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldaja tasub jäätmeveo teenustasu, mis peab katma jäätmekäitluskohtade rajamis-, kasutamis-, sulgemis- ja järelhoolduskulud ning jäätmete veokulud. Keskkonnapoliitika põhimõte “saastaja maksab” ja “tootja vastutus” tähendab sisuliselt seda, et jäätmekäitluse kulud maksab kinni lõpptarbija.

Jäätmekäitluse finantseerimine toimub linnas järgmiselt: ettevõtted maksavad ise kõikide tekitatud jäätmete käitlemise eest, kaasa arvatud ohtlike jäätmete eest. Elanikud maksavad olmejäätmete käitlemise eest jäätmeveo teenustasu otse jäätmekäitlusettevõttele või läbi kinnisvara-haldusteenuseid pakkuva ettevõtte.

Linnaeelarvest kaetakse järgnevad kulud: kohaliku eriliigiliste jäätmete kogumiskoha haldamisega seotud kulud; omavoliliselt ladestatud prügikoristamise kulud; jäätmete kogumiskampaaniatega seotud kulud.

Narva-Jõesuu linna jäätmehoolduse arendamise võimalikud finantseerimisallikad on linnaeelarve; abiraha taotlemine erinevatest fondidest (SA Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Euroopa Liidu struktuurifondid); tootja vastutus; jäätmetekitajate poolt makstav teenustasu; saastetasu.

Kuni 2017. aastani toimus jäätmehoolduse rahastamine olmejäätmete ladestamisel makstud saastetasust. Põhjusel, et tänapäeva Eestis on olmejäätmete ladestamine seoses IRU

masspõletustehase avamisega 2013. aastal oluliselt langenud (isegi kuni alla 7% tekkinud segaolmejäätmetest) vähenes drastiliselt ka saastetasu suurus.

Alates 2017. aastast on riigi eelarves seoses saastetasu laekumise äralangemisega nähtud ette kohalikele omavalitsusetele riiklik toetus jäätmemajanduse arendamiseks. Riiklikku toetust jaotatakse vastavalt kohalikus omavalitsuses registreeritud majapidamiste arvule. Toetus on sihtotstarbeline ehk seda saab kasutada ainult jäätmehoolduse arendamiseks: jäätmealane nõustamine, jäätmealase teabe levitamine, järelevalve ning jäätmekäitlustegevus, millega tõstetakse jäätmehoolduse taset

2.14 Andmed suletud prügilate ning jääkreostusobjektide kohta

Narva-Jõesuu linna territooriumile jäävad kaks riiklikult registreeritud jääkreostusobjekti. Objektide andmed on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 15. Jääkreostusobjektid Narva-Jõesuu territooriumil. Allikas: EELIS, 2019.

KKR kood	Nimi	Tüüp	Staatus	Reostuse kirjeldus	Asukoht
JRA0000071	Soldina Õlibaas	4. kateogooria	Jääkreostus on aruande/info alusel likvideeritud	Põhjavesi vesi reostunud naftasaadustega, aromaatsete ühenditega ja fenoolidega. Jääkreostusobjekt asub tööstustsoonis.	Soldina küla
JRA0000072	Eesti SEJ tuhaväljak		Jääkreostuse likvideerimiseks ei ole meetmeid rakendatud	Põhjavesi reostunud naftasaaduste, fenoolide, PAH'dega ja halogeenorgaaniliste ühenditega (VOC). Jääkreostusobjekt asub tööstustsoonis. JRA0000072 all mõistetakse tuhavälja ja Eesti elektrijaama tootmisterritooriumi ja Vaivara ohtlike jäätmete keskust.	Auvere küla

3 Eelnevate jäätmekavade eesmärkide täitmise analüüs

Narva-Jõesuu territooriumil kehtisid kuni 2015 aastani Narva-Jõesuu linna jäätmekava 2010-2015 ja Vaivara valla jäätmekava 2011-2015. Eelmise perioodi jäätmekavade eesmärkide täitmise ülevaade on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 16. Eelmise perioodi jäätmekavade eesmärkide täitmine.

Tegevus	Elluviimine
Vaivara valla jäätmekava 2011-2015	
Tegevus: Ühiskonna teadlikkuse tõstmiseks jäätmehooldust puudutavate kampaaniate ning teavitustöö läbiviimine	
Alategevus: Keskkonnateadlikkust edendavate projektide jätkamine.	
Alategevus: Lisaks laste ja noorte harimisele ka õpetajate koolitamine (nii koolis kui lasteaias).	
Alategevus: Elanike seas jäätmealase küsitluse läbiviimine.	
Alategevus: Jätkatakse jäätmealase info jagamist valla veebilehel, teavitustahvlitel ning vähemalt kord aastas valla ajalehe kaudu.	
Alategevus: Vajadusel koostatakse nii eesti kui ka vene keelseid informatiivseid voldikuid.	
Alategevus: Asbestijäätmete käitlust puudutava teavitustöö intensiivistamine.	Teavitustegevust on teostatud võimaluste piires.
Tegevus: Vaivara valla jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivate õigusaktide ajakohastamine	
Alategevus: Vaivara valla jäätmekava ning sellega seatud eesmärgid ning tegevused vaadatakse üle igal aastal, koostatakse ülevaade jäätmekava täitmisest.	
Alategevus: Vaivara valla jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid vaadatakse üle ning vajadusel uuendatakse pärast jäätmekava uuendamist või juhul, kui oluline asjakohane seadus või määrus peaks muutuma/jõustuma.	Jäätmekava iga aastase ülevaatuse osas andmed puuduvad. Alates 2016 a kehtiv jäätmekava puudub. Jäätmehoolduseeskirja on ajakohastatud viimati 2008 a.
Tegevus: Korraldatud jäätmeveo korraldamine.	
Alategevus: Korraldatud jäätmevedu puudutavad õigusaktid vaadatakse üle enne uue korraldatud jäätmeveo konkursi korraldamist.	
Alategevus: Korraldatud jäätmeveo konkurssi läbiviimine.	
Alategevus: Jäätmeveo ainuõiguse pikendamine korraldatud jäätmeveo konkursi tulemuste vaidlustamisel kuni vaidluse lahenemiseni.	Korraldatud jäätmeveo konkurss viidi läbi 2014 aastal.
Tegevus: Koostöö arendamine naaberomavalitsustega.	
Alategevused: Koostöös naaberomavalitsustega koostööorganisatsiooni loomine ja läbi selle jäätmekäitluse arendamine.	
Alategevus: Sillamäe ja Narva linnadega ümarlaua korraldamine eesmärgil leida lahendusi jäätmete ebaseadusliku ladestamise lõpetamiseks Vaivara valla territooriumile.	Koostöö vajab jätkuvalt arendamist. Olgina piirkonna teenindamiseks sõlmiti kokkuleppe Narva jäätmejaamaga ja Sinimäe aleviku jaoks kokkuleppe Sillamäega.
Tegevus: Biolagunevate jäätmete taaskasutamise arendamine	
Alategevus: Jätkata biolagunevate jäätmete liigitikogumise ja koha peal kompostimise propageerimist eramutes.	
Alategevus: Kalmistutel jäätmete lahuskogumise propageerimine ning vastavate võimaluste loomine.	
Alategevus: Riigiküla kalmistule haljastusjäätmete üleandmisvõimaluse loomine.	
Alategevus: Soodustada uute jäätmete taaskasutamist	Teavitustegevust on teostatud võimaluste piires. Biolagunevata jäätmete taaskasutamine vajab jätkuvat arendamist, kompostimisvõimalus ja biolagunevate jäätmete üleandmisvõimalus puudub.

võimaldavate jäätmekäitluskohtade rajamist.	
Tegevus: Liigiti kogutud jäätmete kogumisvõrgustiku täiendamine.	
Alategevus: Olemasoleva pakendikonteinerite võrgustiku säilitamine ning võimaluse korral üleandmisvõimaluste täiendamine.	Olgina piirkonna teenindamiseks sõlmitud kokkuleppe Narva jäätmejaamaga ja Sinimäe aleviku jaoks kokkuleppe Sillamäega.
Alategevus: Narva ning Sillamäe linnaga koostöölepingute sõlmimine jäätmejaamade kasutamiseks.	
Alategevus: Taaskasutatavate jäätmete ja ohtlike jäätmete üleandmisvõimaluste säilitamine ning vajadusel täiendamine.	
Alategevus: Leida võimalused ehitusjäätmete ebaseadusliku ladestamise vähendamiseks koostöös naaberomavalitsustega.	
Tegevus: jäätmehoolduse infrastruktuuri haldamine	
Alategevus: Paberi- ja pakendijäätmete kogumisvõrgustiku haldamine koostöös taaskasutusorganisatsioonidega	Kogumisvõrgustikku haldamine on toimunud, säilitatud on patareide kogumiskohad.
Alategevus: Valla allasutustes asuvate patareikogumiskohtade säilitamine.	
Tegevus: Hüljatud jäätmete ja saastunud pinnase keskkonnaohutu käitlemine.	
Alategevus: Reostuskollete likvideerimine ja jäätmete nõuetekohane käitlemine.	Riiklike jääkreostuskollete likvideerimine toimub riiklike programmide raames. Prügistuskohtade üle toimub järelvalve pidevalt.
Alategevus: Vaivara vallas asuvate prügistamiskohtade kaardistamine ning maaomanike teavitamine prügi koristamise kohustusest.	
Tegevus: Järelevalve korraldamine jäätmehoolduse üle.	
Alategevus: Rikkumiste menetlemise jätkamine	Järelevalve ja rikkumiste menetlemine toimub võimaluste piires.
Narva-Jõesuu linna jäätmekava 2010-2015	
Tegevus: Ühiskonna teadlikkuse tõstmiseks jäätmehooldust puudutavate kampaaniate ning teavitustöö läbiviimine	
Alategevus: Jätkatakse jäätmealase info jagamist ajalehe ja veebilehe kaudu. Vajadusel koostatakse informatiivseid voldikuid.	Jäätmealast infot on jagatud linna veebilehe ja ajalehe kaudu.
Tegevus: Riigi jäätmekavaga kooskõlas oleva Narva-Jõesuu linna jäätmekava ja jäätmehooldust reguleerivate õigusaktide kehtestamine ja ajakohastamine.	
Alategevus: Narva-Jõesuu linna jäätmekava ning sellega seatud eesmärgid ning tegevused vaadatakse üle igal aastal, koostatakse ülevaade jäätmekava täitmisest.	Jäätmekava iga aastase ülevaatuse osas andmed puuduvad. Alates 2016 a kehtiv jäätmekava puudub. Jäätmehoolduseeskirja on ajakohastatud viimati 2014 a.
Alategevus: Narva-Jõesuu linna jäätmehooldust reguleerivad õigusaktid ja jäätmekava vaadatakse üle ning uuendatakse, juhul kui oluline asjakohane seadus või määrus peaks muutuma/jõustuma.	
Tegevus: Jäätmevaldajate registri pidamist reguleeriva määruse kehtestamine	Narva-Jõesuu linna jäätmevaldajate registri põhimäärus on vastu võetud 02.05.2019. EVALD põhine jäätmevaldajate register on kasutusel olnud ka eelnevalt.
Tegevus: Korraldatud jäätmeveo korraldamine.	
Alategevus: Korraldatud jäätmevedu puudutavad õigusaktid vaadatakse üle enne uue korraldatud jäätmeveo konkursi korraldamist.	Korraldatud jäätmeveo konkurss viidi läbi 2015 aastal.
Alategevus: Korraldatud jäätmeveo konkursside läbiviimine.	
Tegevus: Koostöö arendamine naaberomavalitsustega.	
Alategevus: Jäätmekäitluse arendamine koostöös naaberomavalitsustega.	Koostöö vajab jätkuvalt arendamist.
Tegevus: Haljastusjäätmete taaskasutamise arendamine	
Alategevus: Narva-Jõesuu linna kompostimisplasti rajamine	Kompostimisplatsi rajamist ei ole teostatud.
Tegevus: Liigiti kogutud jäätmete kogumisvõrgustiku täiendamine.	

Alategevus: Pakendikonteinerite võrgustiku täiendamine.	Pakendijäätmete konteinerite võrgustikku ei ole linnas täiendatud, pigem on võrgustik vähenenud. Ohtlike jäätmete üleandmisvõimalus on puudulik. Suurjäätmete kogumiskampaaniate läbiviimine on olnud ebapüsiv. Elektrooniajäätmete kogumisvõimalus on puudulik.
Alategevus: Ohtlike jäätmete üleandmisvõimaluse tagamine.	
Alategevus: Suurjäätmete kogumiskampaania jätkamine	
Alategevus: Elektroonikajäätmetele ja muude probleemtoodetele üleandmisvõimaluste loomine ja nendest informeerimine.	
Tegevus: jäätmehoolduse infrastruktuuri haldamine	
Alategevus: Pakendijäätmete kogumisvõrgustiku haldamine.	Kuna punkte pole rajatud siis haldust ei toimu.
Alategevus: Rajatava kompostimisväljaku ja teiste võimalike kogumispunktide haldamine	
Tegevus: Kontrolli säilitamine jäätmehoolduses	
Alategevus: Leida võimalused aktiivse järelevalve tõhustamiseks	Järelevalve toimub võimaluste piires.

4 Planeerimine

4.1 Jäätmetekke prognoos

Vastavalt prognoosile „Rahvastikuprognoos kohaliku omavalitsuste rühmades. Klasteranalüüs“ (https://planeerimine.ee/static/sites/2/rahvastikuprognooskovide-klasteranaluus.pdf) on Narva-Jõesuu linnas perioodil 2015-2020 eeldatav rahvaarvu muutus aastas -1,2 % ja perioodil 2020-2025 -1,4 % aastas. Seoses elanike arvu vähenemisega on oodata ka olmejäätmete reaalse koguse vähest langust. Elanikkonna keskkonnateadlikkuse arendamine aitab eeldatavalt kaasa jäätmete liigiti sorteerimise paranemisele, mis vähendab (või jätab samale tasemele) segaolmejäätmete kogust, samal ajal suurendades liigiti sorteeritud jäätmete kogust. Jäätmetekke prognoosis lähtume, et perioodil 2019-2025 on aastane keskmine olmejäätmete kogus elaniku kohta võrdne eelmise viie aasta keskmisega ehk 380 kg/aastas.

Perioodil 2014-2018 on pakendijäätmete kogus elaniku kohta olnud keskmiselt 78 kg/a. Seoses sorteerimisharjumuste paranemise ning samuti pideva pakendite hulga tõusuga on vastavalt riigi jäätmekavale oodata pakendite koguse suurenemist u 2 % aastas elaniku kohta.

Tabel 17. Prognoositavad jäätmetekke kogused Narva-Jõesuu linnas 2018-2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Elanike arvu prognoos	4734	4677	4612	4547	4483	4421	4359
Segaolmejäätmete prognoositav kogus t/a	1798	1777	1752	1727	1703	1679	1656
Pakendijäätmete prognoositav kogus t/a	370	373	368	363	358	353	348

4.2 Eesmärkide seadmine

Eesti on võtnud eesmärgiks, et alates 2020. aastast tuleb ringlusse võtta vähemalt 50 protsenti kodumajapidamistest pärinevatest paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmetest, muudest liigiti kogutud kodumajapidamisest ja muudest allikatest pärinevatest jäätmetest. Kohaliku omavalitsuse jäätmealased eesmärgid tulenevad eeskätt riigi jäätmekavas seatud eesmärkidest, mis on esitatud järgmises tabelis.

Tabel 18. Riigi jäätmekavast tulenevad eesmärgid.

	Baastase 2011	Sihttase 2020
Olmejäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist	27%	50%
Pakendijäätmete ringlussevõtu osakaal pakendijäätmete kogumassist	56%	60%
Biolagunevate jäätmete ringlussevõtu osakaal olmejäätmete kogumassist	5%	13%
Biolagunevate jäätmete osakaal ladestatavates olmejäätmete kogumassist	57%	20%
Ehitus-lammutusjäätmete taaskasutuse osakaal nende jäätmete kogumassist	72%	75%
Elektroonikaromude kogumise osakaal kolmel eelneval aastal turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete kogumassist	50%	65%
Kantavate patarei ja akujäätmete kogumise osakaal jäätmete kogumassist	33%	45%

Jäätmeseaduse kohaselt tuleb alates 2020. aasta 1. jaanuarist taaskasutada:

1) kodumajapidamisest pärinevaid paberi-, metalli-, plasti- ja klaasijäätmeid ja muid liigiti kogutud kodumajapidamisest pärinevaid jäätmeid ning muudest allikatest pärinevaid samalaadseid jäätmeid, välja arvatud tootmisjäätmed ja põllumajanduslikust tootmisest või metsandusest pärinevad jäätmed, korduskasutuseks ettevalmistamisena ja ringlussevõtuna – **vähemalt 50 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas**;
2) ehitus- ja lammutusjäätmeid, välja arvatud sellised looduslikud ained nagu kivid ja pinnas ning ohtlikke aineid sisaldavad kivid ja pinnas, korduskasutuseks ettevalmistatuna, ringlussevõtuna ja muul viisil taaskasutatuna, sealhulgas tagasitäiteks, muude ainete asemel – **vähemalt 70 protsendi ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas**.

Lähtuvalt riigi jäätmekavast ja jäätmeseadusest on kohalikul tasandil eesmärgiks parandada lokaalseid võimalusi liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks ja tõsta inimeste keskkonnateadlikkust jäätmete sorteerimisvajaduse osas. Jäätmete liigiti kogumine võimaldab nende edasist ringlussevõttu. Eeskätt on probleemseks biolagunevate jäätmete osas sihttasemete saavutamise tagamine. Samuti rikub biolagunevate jäätmete sattumine teiste jäätmete hulka nende kvaliteeti, mis ei võimalda hiljem nende ringlussevõttu.

5 Tegevuskava

5.1 Kogumissüsteemide valik

Segaolmejäätmete osas jätkatakse korraldatud jäätmeveo süsteemi. Uuel korraldatud jäätmeveo hanke raames rakendatakse korraldatud jäätmevedu tervel omavalitsuse territooriumil suurjäätmetele, paberile ja papile ning biolagunevatele jäätmetele. Kinnistud ei pea olema hõlmatud biojäätmete korraldatud jäätmeveoga, kui biojäätmed on võimalik tekkekohal ringlusse võtta ja kasutada

Ohtlike jäätmete ja elektri- ja elektroonikaromude osas jätkatakse kogumist jäätmete kogumisringidega, mida laiendatakse kogu omavalitsuse territooriumile. Vajalik on rajada Narva-Jõesuu linna jäätmejaam, milles paikneks ka ohtlike jäätmete ja elektroonikaromude kogumispunkt. Väiksemad kogumispunktid oleks otstarbekas rajada ka Olginasse ja Sinimäele.

Täiendavalt jäävad kasutusele linna kauplustes ja asutustes paiknevad patareide kogumiskastid.

Pakendijäätmete kogumist jätkatakse üle linna paigaldatud kogumiskonteinerite abil. Kogumiskonteinerite võrgustik vajab pidevat ülevaatamist. Vajalik oleks eriliigiliste pakendite konteinerite võimaldamine.

Ehitus- ja lammutusjäätmete puhul soovitakse jätkata süsteemi, kus jäätmeid võtavad vastu jäätmekäitlejad tasu eest.

Teiste *sortimismääruses* nimetatud jäätmeliikide osa, mille kogumise korraldamise kohustus lasub omavalitsusel, soovitakse rakendada naaberomavalitsuses ehk Narva linnas paiknevas jäätmejaamas jäätmete üleandmise võimalust kuni Narva-Jõesuusse kohaliku jäätmejaama rajamiseni.

5.2 Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatava jäätmeveo arendamine, sealhulgas korraldatud jäätmeveo piirkonna määramine

Jäätmeseaduse kohaselt on korraldatud jäätmevedu olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud konkursi korras valitud ettevõtja poolt. Korraldatud jäätmevedu on linnas rakendatud alates 2015 ja teenuseleping sõlmitud neljaks aastaks. Seega uus jäätmevedaja leidmise konkurss on kavandatud 2019 aastasse.

Korraldatud jäätmeveo piirkonnaks jääb ka tuleval perioodil kogu linna territoorium ühe jäätmeveopiirkonnana. Jäätmeliikidest jäävad korraldatud jäätmeveoga hõlmatuks segaolmejäätmed ja paberi- ja papijäätmed. Korraldatud jäätmeveo süsteemi laiendatakse suurjäätmetele ning biolagunevatele jäätmetele. Biojäätmed ei pea olema kinnistul hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, kui biojäätmed on võimalik tekkekohal ringlusse võtta ja kasutada. Arvestades riiklikke jäätmehoolduse eesmärke oleks asjakohane rakendada korterite arvu künnist, millest alates peab olema paberi- ja papikonteiner, kogu omavalitsuse territooriumile (hetkel kehtib 10 korteri künnis ainult Narva-Jõesuu linnasiseses linnas).

Jäätmete sorteerimise parandamiseks on oluline, et korraldatud jäätmeveo hanke läbiviimisel tagatakse eriliigiliselt kogutud jäätmete konteinerite tühjendamisele tunduvalt soodsam hind kui segaolmejäätmete konteineritele.

Juhul kui muutub jäätmeseaduses korraldatud jäätmeveo korraldus, korraldatakse edaspidi jäätmekäitlust vastavalt kehtivale seadusandlusele.

5.3 Vajalike jäätmehooldusrajatiste kindlaksmääramine

Jäätmete liigiti kogumise tagamiseks on vajalik rajada omavalitsusse vähemalt **jäätmejaam koos ohtlike jäätmete ja elektroonikaromude kogumispunktiga.** Jäätmejaam on otstarbekas rajada Narva-Jõesuu keskusesse (2020-2021 aasta). Sobilik asukoht paikneks eeldatavalt Kalda tn piirkonnas. Näiteks jäätmejaama eeldatav asukoht võiks olla Kalda 30 ning kompostväljaku eeldatav asukoht

Kalda 42 või selle vastas olev reformimata riigimaa. Jäätmejaama ja kompostimisväljaku asukohad täpsustuvad edasisel projekteerimisel.

Sellele järgnevana tuleks väiksemad ohtlike jäätmete kogumispunktid rajada ka Olginasse ja Sinimäele (2022 aasta). Vajalik on leida koostööpartner jäätmete õiguspäraseks kogumiseks (jäätmekogumispunkt peab olema kaetud jäätmeloaga ja ohtlike jäätmete kogumisel ohtlike jäätmete käitluslitsentsiga – kui ei ole eraldi luba, siis peab punkt olema seda teenindava ettevõtte vastaval loal või litsentsil).

Linnal tuleb leida lahendus nii linna haljasaladel tekkivate kui ka elanike **aia- ja haljastusjäätmete vastuvõtmiseks** ja kompostimiseks (vt lähemalt 5.4.1). Lahenduseks on nõuetekohase **kompostimisväljaku rajamine** (2020-2021 aasta). Omavalitsuses esineb piirkondi, mis on halva ligipääsetavusega (eeskätt liigniiskel perioodil). Samuti esineb mitmeid suvilakomplekse. Selliste piirkondade jäätmeveo lahendamiseks on vajalik jäätmeveokile ligipääsetavate **jäätmete kogumispunktide** rajamine. Tegevus on kavandatud 2021-2022.

5.4 Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega konkreetsete jäätmeliikide kaupa

5.4.1 Biojäätmed

Liigiti kogutud biojäätmed tuleb vedada kompostimiseks selleks ettenähtud kompostimisväljakule või kompostida kohapeal vastavalt nõuetele või anda üle jäätmekäitlejale.

Ilma kompostimisvõimaluseta kinnistute (valdaval korterelamud tiheasustusaladel, samuti toitlustusasutused) biolagunevate jäätmete (eeskätt köögi- ja sööklajäätmed) vastuvõtt ja ringlusse suunamine oleks võimalik lahendada järgmise perioodi korraldatud jäätmeveo hanke raames 2019 aastal. Samaaegselt tuleb propageerida biojäätmete lokaalset kompostimist eramute juures. Biojäätmed ei pea olema kinnistul hõlmatud korraldatud jäätmeveoga, kui biojäätmed on võimalik tekkekohal ringlusse võtta ja kasutada. Teavitustegevus peab olema pidev ehk kestma kogu perioodi 2019-2025.

Üks võimalus vähendada aia- ja haljastusjäätmete teket on varustada Narva-Jõesuu lasteaiad ja koolid kohtkompostritega. Komposter on ühtlasi ka õppevahend, mille abil saab lastele selgitada kompostimise tähendust. Tegevus on kavandatud aastasse 2021-2022.

Kohalikel haljasaladel ja kalmistutel tekkivate jäätmete käitlemiseks oleks asjakohane kompostimisväljaku rajamine. Kompostimisväljaku potentsiaalne asukoht oleks Narva-Jõesuu keskuses. Juhul kui väljakut kasutatakse ainult haljasjäätmete kompostimiseks (köögijäätmeid ei võeta vastu), siis on kergem tagada kompostimise toimimist (ei ole vaja eemaldada kilet jms) ning puudub võimalik lõhnahäiring. Väljaku asukohta, mahtu ja täpset lahendust on vaja täpsustada edasisel projekteerimisel.

Linna haljasaladel tekib haljasjäätmeid 500 m^3 aastas, arvestades ka elanike aia-ja haljasjäätmete tekkega ning kohatise ranna mereadru kompostimise vajadusega peaks väljak võimaldama kuni 1000 m^3 jäätmete kompostimist. Jäätmete aunkomposteerimisel on komposteerimisaunade laiuseks u 5 m ja kõrguseks 2,5 m. Aunade vahelaiuseks jäetakse u 6 laiune ruum teenindavatele sõidukitele. Arvestades, et kuus on vajalik komposteerida 83 m^3 biolagunevaid jäätmeid oleks nende jäätmete käitluseks vajalik üks aun, mille laius oleks 5 meetrit, kõrgus 2,5 meetrit ning mille pikkuses u 8,5 meetrit. Mis teeks vajaliku platsi suuruseks ühe aunaga 415 m^2. Eesti kliimas kestab keskmine kompostimisprotsess 6-8 kuud. Seega on vajalik eelnevalt arvestatud kompostimisplatsi mõõtmed korrutada kaheksaga. Komposti valmistamiseks täiendava tugiaine lisamisel võib platsi suurusevajadus olla oluliselt suurem.

Kompostimisväljak peab võimaldama kuni 1000 m^3 biolagunevate jäätmete kompostimist. Kompostimisväljak peab võimaldama aia- ja haljasjäätmetest toota linna haljasaladel kasutatavat mulda. Tegevus on kavandatud perioodile 2020-2021.

Linna territooriumil paiknevate kalmistute jäätmekäitlus vajab eraldiseisvat analüüsi ja tegevuskava. Vajalik on kalmistute arengu- ja/või jäätmekava koostamine ning sellele järgnev elluviimine. Tegevus on kavandatud aastale 2020.

5.4.2 Pakendijäätmed

Keskkonnaministri 16. jaanuari 2007 määruse number 4 „Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused“ (edaspidi määrus number 4) § 4 lg 1^2 kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus vastavalt jäätmeseaduse § 31 lg 3 korraldama vähemalt määrus number 4 § 3 lg 2 p-des 1–6 nimetatud jäätmete ning punktis 8 nimetatud jäätmekoodidega 15 01 01 (paber- ja kartongpakend), 15 01 02 (plastpakend), 15 01 04 (metallpakend) ning 15 01 07 (klaaspakend) määratud pakendijäätmete liigiti kogumise.

Pakendiseaduse § 17^1 kohaselt peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus **iga** taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
3) kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

Pakendiseadus sätestab, et kogumiskonteinerite miinimumarv ja miinimummaht ning nende tühjendamissagedus lepitakse iga kogumiskoha kohta kokku taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse organi vahel.

Üheski Narva-Jõesuu asumis ei ole asustustihedus üle 500 elaniku km^2. Linnavalitsuse andmetel oli Narva-Jõesuu linna rahvaarv 01.01.2019 seisuga 4734. See teeb vajalikuks kogumiskohtade arvuks 9. Pakendiorganisatsioonide andmetel on Narva-Jõesuus 11 avalikku pakendite kogumiskohta (1 neist reaalselt konkreetse korterelamu kasutuses). Seega on kogumiskohtade hulk pakendiorganisatsioonide üleselt piisav. Samas on tegutsevatest pakendiorganisatsioonidest nõutav kogumiskohtade arv täidetud ainult TVO-l. EPR ja ETO omavad mõlemad ainult ühte pakendikonteinerit.

Paigutuslikult puuduvad pakendikonteinerid täiesti omavalitsuse lõuna osa asumites, sh Viivikonna (51 elanikku) ja Sirgala (47 elanikku) külades. Arvestades, et Viivikonnas ja Sirgalas on asustus küll hääbuv, kuid siiski kompaktne, tuleks ka nendesse piirkondadesse kindlasti paigaldada pakendikonteinerid.

Omavalitsuses on kõik olemasolevad pakendikonteinerid mõeldud segapakenditele. Pakendite efektiivsema ringlussevõtu tagamiseks peab olema võimalus üle anda ka eriliigiliselt kogutud pakendeid. Otstarbekas oleks vähemasti tiheasumite pakendikonteinerite lähedusse ja kindlasti ka pandipakendi vastuvõtupunktide lähedusse paigaldada **eraldi klaaspakendite konteiner**.

Pakendijäätmete kogumissüsteem vajab pidevalt ülevaatamist ja optimeerimist vastavalt inimeste käitumisele ja elamualade arengule. Täiendavate pakendikonteinerite paigaldamine teostatakse 2020 a.

Vajalik on ka pidev inimeste informeerimine pakendite sorteerimise vajadusest ning pakendijäätmete konteinerite sihtotstarbest vältimaks pakendikonteinerite kasutamist olmejäätmete tarbeks. Elanikkonna teavitamine on pidev tegevus, mida tuleb teha kogu jäätmekava perioodil 2019-2025.

Narva-Jõesuu linna territooriumil puudub käesoleval ajal vabatahtlik pakendijäätmete liigitikogumise võimalus. Antud teenust pakub käesoleval ajal Ragn-Sells AS koostöös TVO-ga, kuid pakendikonteineri ja -koti teenuse võimaldamiseks on vajalik vastav koostöökokkulepe omavalitsusega. Arvestades, inimeste keskkonnateadlikuse tõusu oleks asjakohane teenuse võimaldamine ka Narva-Jõesuus. Tegevust viiakse ellu 2025. aastaks.

5.4.3 Elektroonikaromud ja ohtlikud jäätmed

Vajalik on jätkata ohtlike jäätmete ja elektroonikajäätmete kogumisringide läbiviimist vähemalt üks kord aastas kogu jäätmekava perioodil 2019-2025.

Vabariigi Valitsuse 20.04.2009 määruse nr 65 „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad“ kohaselt peab tootja **rajama vähemalt iga üle 3500 elanikuga kohaliku omavalitsuse territooriumile kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumispunkti. Sellest lähtuvalt tuleb Narva-Jõesuu territooriumile** (eelistatult keskusesse) **rajada elektroonikaromude kogumispunkt.** Omavalitsus peab koostöös tootjavastutusorganisatsioonidega leidma kogumispunktile sobiliku koha ja punkt tuleb rajada esimesel võimalusel vähemalt 2020 aasta jooksul. Pikemas perspektiivis on vajalik **jäätmejaama** rajamine Narva-Jõesuu keskusesse (2020-2021 aasta).

Sellele järgnevana tuleks väiksemad ohtlike jäätmete kogumispunktid rajada ka Olginasse ja Sinimäele (2022 aasta).

Peale kogumispunktide ja jäätmejaama valmimist on vaja tagada nende pidev hooldus.

Vajalik on jätkata koostööd naaberomavalitsustega võimaldamaks Narva linna ja Sillamäe lähiala elanikel jäätmete üleandmist Narva jäätmejaama ning Sillamäe kogumispunkti. Tegevust viiakse ellu pidevalt ehk perioodil 2019-2025.

5.4.4 Suurjäätmed

Suurjäätmete kogumine on vajalik hõlmata korraldatud jäätmeveoga järgneval hankeperioodil (alates 2019, endisel Narva-Jõesuu linna territooriumil alates 2020).

5.4.5 Ehitus- ja lammutusjäätmed

Ehitusjäätmete äravedu on elanikel võimalik tellida mitmetelt eraettevõtjatelt. Omavalitsus ei näe käesoleval ajal ehitus- ja lammutusjäätmete osas vajadust kohaliku vastuvõtuvõimaluse rajamiseks. Vajadus võib esineda mõnede probleemsemate jäätmeliikide osas (nt eterniit ja lehtklaas). Antud jäätmeliikide osas oleks asjakohane perioodiliti kogumiskampaaniate korraldamine. Tegevust viiakse ellu perioodil 2019-2025 vastavalt tekkivale vajadusele ja rahastusvõimalustele.

5.4.6 Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamine

Maastiku korrastamise huvides tuleks kasutada ka võimalust toetuse saamiseks maastikupilti kahjustavate hoonete ja hoonevaremete lammutamiseks. Narva-Jõesuu territooriumil on käesoleval ajal mitmeid tühjana seisvaid lagunevaid hooneid, mis kahjustavad maastikupilti ning põhjustavad reostusohtu tõmmates ligi ebaseaduslikku prügiladestamist jms. Ka on sellised hooned eraomanduses ning omavalitsusel puudub otseselt võimalus selliste hoonete lammutamiseks. Samas saab omavalitsus kaudselt (vajalike dokumentide vormistamisel abistamine jms) toetada hoone omanikke lammutustegevuse elluviimisel. Tondilosside kaardistamine, likvideerimine või korrastamine on ka linna arengukavaga ettenähtud tegevus.

Eraldi teemaks on Viivikonna ja Sirgala küsimused, kus on hulgaliselt kasutuses väljas olevaid hooneid. Antud piirkond vajab eraldiseisvat tegevusplaani ja selle alusel tegutsemist. Vajalik on ilmselt ka hulgaliselt hoonete likvideerimist.

Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamisel suureneb küll tekkivate lammutusjäätmete kogus, kuid paraneb välisruumi kvaliteet ja väheneb lagunenud hoonetest tulenev reostusoht. Tekkivad lammutusjäätmed tuleb suunata maksimaalselt taaskasutusse.

Tegevust kavandatakse ellu viia vastavalt toetusvõimaluste leidmisele eelistatult perioodil 2019-2023.

5.4.7 Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa

Järgnevas tabelis on esitatud koondandmed *sortimismääruses* määratud jäätmeliikide kogumise ja sortimise arendamise kohta.

Tabel 19. Koondandmed jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine koos tähtaegadega ja konkreetsete jäätmeliikide kaupa Narva-Jõesuu linnas.

Jäätmeliik	Kogumisviis/tegevus	Tähtaeg
Paber ja kartong (20 01 01)	Järgmise korraldatud jäätmeveo konkursiga haarata vanapaberi kogumine kogu omavalitsuse territooriumil. Narva-Jõesuu linna jäätmejaama valmimisel võimaldada jäätmeliigi vastuvõtt. Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas ja Sillamäe kogumispunktis (koostöölepingu alusel).	Tähtaeg 2019 Tähtaeg 2021. Pidev tegevus 2019-2025
Plastid (20 01 39)	Narva-Jõesuu linna jäätmejaama valmimisel võimaldada jäätmeliigi vastuvõtt. Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas (koostöölepingu alusel).	Tähtaeg 2021. Pidev tegevus 2019-2025
Metallid (20 01 40)	Kokkuost erinevate Narva linnas paiknevate kokkuostjate poolt.	Pidev tegevus 2019-2025
Klaas (20 01 02)	Narva-Jõesuu linna jäätmejaama valmimisel võimaldada jäätmeliigi vastuvõtt. Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas (koostöölepingu alusel).	Tähtaeg 2021. Pidev tegevus 2019-2025
Biolagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 01)	Kohtkompostimise edendamine eramajades. Kompostimisväljaku rajamine linna haljasalade ja elanike aia- ja haljasjäätmete käitlemiseks.	Pidev tegevus 2019-2025 Tähtaeg 2022
Biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed (20 01 08)	Biolagunevate jäätmete hõlmamine korraldatud jäätmeveoga kinnistutel, kus kompostimine ei ole võimalik. Kohtkompostimise edendamine eramajades. Kompostrite soetamine linna koolidele ja lasteaedadele.	Alates 2019 (end Narva-Jõesuu linna territooriumil 2020) Pidev tegevus 2019-2025 Tähtaeg 2021
Bioloogiliselt mittelagunevad aia- ja haljastusjäätmed (20 02 02, 20 02 03)	Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas (tasuline).	Pidev tegevus 2019-2025
Pakendid (15 01), sealhulgas	Vastuvõtu jätkamine avalike	Pidev tegevus

paber- ja kartongpakendid (15 01 01), plastpakendid (15 01 02), puitpakendid (15 01 03), **metallpakendid (15 01 04)**, komposiitpakendid (15 01 05), **klaaspakendid (15 01 07)**, tekstiilpakendid (15 01 09) ja muud jäätmeseaduse §-s 7 esitatud olmejäätmete mõistele vastavad pakendid;	kogumiskonteinerite abil. Avalike kogumiskonteinerite suuruse ja paiknemise optimeerimine. Täiendavate pakendikonteinerite paigaldamine koostöös pakendiorganisatsioonidega Narva-Jõesuu linna. Koostöö tihendamine pakendiorganisatsioonidega võimaldamaks elanikel vabatahtlike pakendikonteinerite hõlpsamat paigalamist. Elanikkonna teavitamine pakendikonteinerite paiknemisest ja pakendijäätmete sorteerimise vajadusest.	2019-2025 Tähtaeg 2020 Tähtaeg 2025 Pidev tegevus 2019-2025
Puit (20 01 38)	Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas (tasuline).	Pidev tegevus 2019-2025
Tekstiil (20 01 10, 20 01 11)	Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas (tasuline). Elanike teavitamine kasutatud tekstiilijäätmete (rõivad, jalatsid, kangad, mänguasjad jms) ära viimise võimalustest Narva linnas asuvasse Uuskasutuskeskusesse.	Pidev tegevus 2019-2025 Pidev tegevus 2019-2025
Suurjäätmed (20 03 07)	Hõlmamine korraldatud jäätemeveoga.	Alates 2019 (end Narva-Jõesuu linna territooriumil 2020)
Probleemtoodete jäätmed (20 01 21*, 20 01 23*, 20 01 34, 20 01 35*, 20 01 36)	Jäätmejaama rajamine Narva-Jõesuu linna keskusesse. Vastuvõtu korraldamine vähemalt 1 kord aastas kogumisringidel. Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas ja Sillamäe kogumispunktis (koostöölepingu alusel).	Tähtaeg 2021 Pidev tegevus 2019-2025 Pidev tegevus 2019-2025
Ohtlikud jäätmed (jäätmenimistu alajaotises 20 01 tärniga „*” tähistatud jäätmed) ning olmes tekkinud ohtlikke aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jäätmekoodiga 15 01 10*	Jäätmejaama rajamine Narva-Jõesuu linna keskusesse. Väikeste kogumispunktide rajamine Sinimäele ja Olginasse. Vastuvõtu korraldamine vähemalt 1 kord aastas kogumisringidel. Vastuvõtu jätkamine Narva linna jäätmejaamas ja Sillamäe kogumispunktis (koostöölepingu alusel).	Tähtaeg 2021 Tähtaeg 2022 Pidev tegevus 2019-2025 Pidev tegevus 2019-2025

5.5 Teavituskampaaniad

Jäätmealast infot (sealhulgas korraldatud jäätmeveo ja jäätmete kogumispunktide kohta) edastatakse linna elanikele nii ajaleheartiklite kui ka Narva-Jõesuu linna kodulehel oleva jäätmekäitluse rubriigi kaudu. Info kättesaadavust võib jäätmekava koostamise perioodil hinnata keskmiseks. Info vajaks ajakohastamist, sest peale omavalitsuste ühinemist tundub olevat vastav info kodulehelt kadunud.

Jäätmekavaga püstitatud eesmärkide elluviimine eeldab jätkuvalt elanike kaasamist ja vastavat selgitustööd.

Lisaks linna veebilehele on elanikele abiks ka veebilehekülg www.kuhuviia.ee, mis näitab, kus asuvad pakendikonteinerid, taaraautomaadid jms. Veebilehekülgel esitatud pakendikonteinerite asukohad vajaksid kohati korrigeerimist. Samalt veebilehekülgelt saab infot ka jäätmete sorteerimise kohta.

Omavalitsus kasutab oma töös ka infosüsteemi EVALD. Asjakohane oleks ka antud süsteemi lisada jäätmekonteinerite paiknemise info, mis seal käesoleval ajal puudub. Süsteemil on vastava kaardikihi võimalus olemas.

Keskkonnaministeerium on loonud ka kodulehe www.loke.ee, kuhu on koondatud info, miks ei tohi jäätmeid lõkkes põletada ning kuhu tuleks jäätmed viia, et olla veendunud nende keskkonnasäästlikkus käitlemises.

Pideva selgitustöö ja teavitamise aluseks on eesmärgistatud info edastamine, info edastamise viisideks on kohalikud ajalehed, kuulutused, viidad, bukletid, internet, kuna interneti kasutamine on osade sihtgruppide hulgas eeldatavalt piiratud, siis on informatsiooni osaliselt vajalik dubleerida ka paberkandjal. Täiendavat teavitusvajadust on näha vähemalt aastatel 2019 ja 2024, mil toimuvad uued korraldatud jäätmeveo hanked.

Selgitustöö kavandamisel on oluline arvestada ka sihtgrupist tulenevate asjaoludega. Soovitav oleks läbi viia erinevaid kampaaniaid erinevatele sihtgruppidele, arvestades näiteks vanust (täiskasvanud, noored) ja asustust/elukohta (eramajad, korterelamud). Selgitustöö läbiviimisel tuleb arvestada, et sihtgruppi ei koormataks antava infoga üle, jagatav info peaks olema lihtsalt mõistetav, samas peab olema viide spetsiifilise teabe kättesaadavuse kohta.

Teavitustöö tegemiseks on võimalik finantseerimist leida ka väljaspool linnaeelarvet (näiteks KIK rahastusel). Asjakohane oleks kaasata ka kohalikke ettevõtjaid. Teavitustööks kasutatavaid infomaterjale leiab trükitavatel kujudel Keskkonnaministeeriumi jäätmete infolehelt https://www.envir.ee/et/jaatmete-sortimine.

Senist omavalitsuse poolset teavitustegevust jäätmekäitluse küsimustes võib rahuldavaks. Vajalik on jätkata seniseid tegevusi. Tegevust viiakse ellu pidevalt ehk perioodil 2019-2025.

5.6 Tegevuskava ja rahastusallikad

Kavandatavad tegevused koos kavandatava rahastusega on esitatud järgnevas tabelis.

Tabel 20. Tegevuskava ja rahastusallikad.

Number	Tegevus	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Rahastamisallikas (teostajad)
1.		**Jäätmehoolduse kavandamine ja planeerimine**							
1.1.	Jäätmehoolduseeskirja ja korraldatud jäätmeveo korra ajakohastamine.	x					x		(LV) LE
1.1.	Kohalike õigusaktide ja arengudokumentide jooksev ülevaatamine ja ajakohastamine	x	x	x	x	x	x	X	(LV) LE
1.2.	Korraldatud jäätmeveo hanke korraldamine, sh vanapaberi, suurjäätmete ja biolagunevate jäätmete kogumise hõlmamine korraldatud jäätmeveoga	x					x		(LV) LE
2.		**Jäätmehooldusrajatiste kavandamine**							
2.1.	Jäätmejaama rajamine Narva-Jõesuu linna keskusesse		15000	15000					(LV) LE
2.2.	Kompostimisväljaku projekteerimine ja rajamine aia- ja haljasjäätmete kompostimiseks.		10000	5000					(LV) LE F
2.3.	Väikeste ohtlike jäätmete kogumispunktide rajamine Sinimäele ja Olginasse				10000				(LV) LE F
2.4.	Jäätmete kokkukandepunktide rajamine piirkondadesse kuhu jäätmeveokiga ligipääs on raskendatud.			5000	5000				(LV) LE F
3.		**Jäätmete liigiti kogumise ja sortimise arendamine**							
3.1.	Biolagunevate jäätmete kohtkompostimise võimaluse propageerimine.	x	X	x	X	x	x	X	(LV) LE
3.2.	Biolagunevate jäätmete kompostimiseks kompostrite soetamine linna koolidele ja lasteaedadele.			2000	2000				(LV) LE F
3.3.	Kalmistute arengu- ja/või jäätmekava koostamine		x						(LV, SA Vaivara Kalmistud) LE

3.4.	Pakendikonteinerite suuruse ja asukoha optimeerimine ja koostöö tegemine pakendiorganisatsioonidega	X	x	x	x	x	x	X	LV / Pakendiorg.
3.5.	Täiendavate pakendikonteinerite paigaldamine koostöös pakendiorganisatsioonidega (vähemalt Narva-Jõesuu keskusesse klaaspakendite konteinerid, pakendijäätmete konteinerid Viivikonna ja Sirgala küladesse)	x	X						LV / Pakendiorg.
3.6.	Koostöö tihendamine pakendiorganisatsioonidega võimaldamaks elanikel vabatahtlike pakendikonteinerite hõlpsamat paigaldamist.		X	x	x	x	x	X	LV / Pakendiorg.
3.7.	Ohtlike jäätmete ja elektroonika kogumisringide jätkamine. Rahastusvõimaluse leidmisel hõlmata kogumisringi ka eterniidi ja lehtklaasi jäätmed.	6500	6500	6500	6500	6500	6500	6500	(LV) LE F
3.8.	Koostöö jätkamine Narva ja Sillamäe linnadega sealsete jäätmejaamade/kogumispunktide teenuse kasutamiseks jäätmeliikide osas, millel puudub kohapealne üleandmisvõimalus.	X	X	x	x	x	x	X	(LV) LE
4.		**Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine**							
4.1**.**	Linna veebilehe täiustamine ja haldamine jäätmealase teabe osas	x	X	x	x	x	x	X	(LV) LE
4.2.	Jäätmeteemaliste artiklite avaldamine piirkondlikus lehes	x	X	x	x	x	x	X	(LV) LE
4.3.	Elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmiseks jäätmehooldust puudutavate kampaaniate ning projektide läbiviimine, sealhulgas infovoldikute trükk	x	2000	x	x	x	x	2000	(LV) LE
5.		**Jäätmehoolduse järelevalve**							
5.1.	Eraisikute ja ettevõtete jäätmekäitluse kontrollimine, vajadusel rikkujate karistamine	x	X	x	x	x	x	x	(LV) LE
5.2.	Jäätmevaldajate registri haldamine ja vajadusel tarkvara ajakohastamine	300	300	300	300	300	300	300	(LV) LE
5.3.	Kontroll korraldatud jäätmeveoga liitumise üle	x	X	x	x	x	x	X	(LV) LE

5.4.	Omavoliliste prügi mahapanekukohtade pidev likvideerimine	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	(LV, MO) LE, MO
5.5.	Ehitus- ja lammutusjäätmete jäätmeõiendi nõudmine ehitisele kasutusloa andmisel juhul suuremamahuliste ehitiste puhul	x	X	x	x	x	x	X	(LV) LE
6.		**Muud tegevused**							
6.1	Maastikupilti kahjustavate hoonete lammutamine		20000	20000	20000	20000	20000	20000	(LV, MO) LE, MO, F

(LV) - teostajaks linnavalitsus
LE - finantseerimine linnaeelarvest
F - finantseerimine keskkonnafondidest projektipõhiselt
MO - maa omanikud
X - jooksev tegevus, mida teostatakse linnavalitsuse töötajate poolt tööülesannete raames ja millele eraldi eelarvet ei kavandata.
Juhul kui korraldatud jäätmeveo korraldus jäätmeseaduse muutmisel muutub, siis teostatakse tegevust vastavalt seadusandlusele.
* - Maksumus selgub edasise projekteerimise käigus.

Kokkuvõte

Narva-Jõesuu linna jäätmekava 2019 – 2025 koostamisel analüüsiti jäätmekäitluse hetkeolukorda Narva-Jõesuu linnas. Sellest lähtuvalt toodi välja jäätmehoolduse probleemid, püstitati jäätmehoolduse arendamiseks vajalikud eesmärgid ning töötati välja tegevuskava püstitatud eesmärkide ellurakendamiseks.

Narva-Jõesuu linna jäätmekava 2019 - 2025 koostamise juures on arvestatud hetkel kehtivatest õigusaktidest tulenevate nõuete ja kohustustega. Lisaks on arvestatud riiklikul tasemel seatud eesmärkidest, eeskätt riigi jäätmekavast 2014 – 2020.

Jäätmekavas seatud eesmärkide täitmiseks on oluline elanike keskkonnateadlikkuse kasv ja sortimisharjumuste juurutamine ning jäätmete kohtsorteerimise edendamine, sorteeritud jäätmete üleandmisvõimaluste loomine, taaskasutuse suurendamine ning kontroll jäätmekäitluse üle. Kontrolli aitab tagada võimalikult suure hulga jäätmevaldajate haaratus üldisesse jäätmekäitlussüsteemi ehk korraldatud jäätmeveo rakendamine. Jäätmekava elluviimine aitab vähendada jäätmekäitlusest tulenevat keskkonnamõju.

Kasutatud materjalid

Allikmaterjalid:

1) Keskkonnaamet. 2014. Kohaliku omavalituse jäätmekava koostamise juhendmaterjal. Versioon 08.01.2016.
2) Riigikogu 14.02.2007 otsusega heaks kiidetud „Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" https://www.riigiteataja.ee/akt/12793848
3) Riigikontroll. 2008. Ülevaade jäätmehoolduse olukorrast valdades ja linnades. Tallinn.
4) SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, Säästva Eesti Instituut. 2013. Eestis tekkinud segaolmejäätmete, eraldi kogutud paberi- ja pakendijäätmete ning elektroonikaromu koostise uuring.
5) SEI Eesti. 2008. Eestis tekkinud olmejäätmete (sh eraldi pakendijäätmete ja biolagunevate jäätmete) koostise ja koguste analüüs.
6) Vabariigi Valitsuse poolt 22.02.2007 heaks kiidetud „Eesti Keskkonnategevuskava 2007-2013" http://www.envir.ee/sites/default/files/elfinder/article_files/keskkonnategevuskava_2007-2013_uuendatud.pdf
7) Vabariigi Valituse 13. juuni 2014 korraldusega number 256 heaks kiidetud „Riigi jäätmekava 2014-2020" http://www.envir.ee/et/eesmargid-tegevused/jaatmed/riigi-jaatmekava-2014-2020

Seadused, määrused:

1) Jäätmeseadus https://www.riigiteataja.ee/akt/123032015204
2) Keskkonnajärelevalve seadus https://www.riigiteataja.ee/akt/114032014049
3) Keskkonnaministri 09. veebruari 2005 määrus number 9 „Elektri- ja eletroonikaseadmete romude käitlusnõuded" https://www.riigiteataja.ee/akt/125042014009
4) Keskkonnaministri 10. jaanuari 2008 määrus number 5 „Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded" https://www.riigiteataja.ee/akt/12910878
5) Keskkonnaministri 16. jaanuari 2007 määrus number 4 Olmejäätmete sortimise kord ning sorditud jäätmete liigitamise alused" https://www.riigiteataja.ee/akt/129042015008
6) Keskkonnaministri 16. juuni 2011 määrus number 33 „Romusõidukite käitlusnõuded" https://www.riigiteataja.ee/akt/122062011008
7) Keskkonnaministri määrus 14. detsembri 2015 number 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu" https://www.riigiteataja.ee/akt/118122015014
8) Pakendiseadus https://www.riigiteataja.ee/akt/129062014050
9) Vabariigi Valitsuse 07. augusti 2008 määrus number 124 „Patareidest ja akudest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013005
10) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus number 79 „Mootorsõidukitest ja nende osadest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" https://www.riigiteataja.ee/akt/115102013004
11) Vabariigi Valitsuse 17. juuni 2010 määrus number 80 „Rehvidest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord" https://www.riigiteataja.ee/akt/117062014013
12) Vabariigi Valitsuse 20. aprilli 2009 määrus number 65 „Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad" https://www.riigiteataja.ee/akt/108042014005
13) Vabariigi Valitsuse 08. detsembri 2011 määrus number 148 „Jäätmete taaskasutamis- ja kõrvaldamistoimingute nimistud" https://www.riigiteataja.ee/akt/121062016036?leiaKehtiv

Andmebaasid:

1) Jäätmearuandluse infosüsteem https://jats.keskkonnainfo.ee/
2) Keskkonnalubade infosüsteem http://klis.envir.ee/klis
3) Keskkonnaregister http://register.keskkonnainfo.ee
4) Maa-ameti geoportaal http://geoportaal.maaamet.ee
5) Statistikaameti statistika andmebaas http://pub.stat.ee